

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaaja vsako sredo
Cene: Letno 32 din, polletno 16 din,
četrstetno 9 din; inozemstvo 64 din.
Poštno-čekovni račun številka 10.603
Reklamacije niso poštne proste.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESECNO PRILOGO „KMECKO DELO“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-18

Cene inseratom: Cela stran
din 2000 —, pol strani din 1000 —,
četr strani din 500 —, 1/4 strani
din 250 —, 1/16 strani din 125 —
Mali oglasi vsaka beseda din 1 —

Umik Fincev v ugodnejše postojanke

Vodstvo rdeče armade hoče za vsako ceno do 23. februarja, ko je jubilejni dan osnova sovjetske armade, pokazati svetu vsaj nekaj uspeha v trimesečni vojni s Finci.

Primerjava izgub

Ruse je stala doslej vojna na Finsku: nad 200.000 mrtvih ter ranjenih, zgubili so nad 600 tankov, nad 300 letal ter več bojnih ladij. V nasprotju z russkimi izgubami cenijo finske na hudo ranjenih ter mrtvih v prvem vojnem mesecu samo na 5000, v januarju na 10.000. K temu je treba pristeti še mrtve ter ranjene v neprestanih in najljutejših bojih od

čaju z nekaj stotisoči možmi, medtem ko dovažajo Rusi vedno sveže ter nove čete.

Najbolj silovita sovjetska ofenziva

Da je vodstvo rdeče armade doseglo v zadnjih dneh minulega tedna vsaj neznaten uspeh, je trajala najbolj krvava ter srdita bitka pred 25 km globoko finsko Mannerheimovo črto od 1. do 17. februarja, ko so se Finci umaknili iz prvih postojank v druge, ugodnejše, ki omogočajo uspešnejši odpor.

Za to najbolj krvavo ofenzivo so gonili rdeči generali vedno nove čete v napade noč in dan. Vsak napad je bil pripravljen z bobnencim topniškim ognjem ter podprt od na stotine celo 70 ton težkih tankov in najtežjih bombnikov.

Finci so z največjim junaštvom odbijali vse rdeče napale, a niso mogli zamenjati svojih od neprestanih napadov izčerpanih čet in ne popravljati od granat ter težkih zračnih bomb razstreljenih postojank.

Na zemljevidu vidimo s puščicami označeno smer sovjetske zadnje ofenzive proti Mannerheimovi črti, ki pa še davno ni ogrožena, kaj šele prebita ter začeta.

Sovjetski generali niti opazili niso odstopa Fincev v drugo utrdbeno črto ter so napadali in bombardirali še kar naprej izpraznjene finske utrdbе, katere je branila samo še peščica smrti zapisanih junaških Fincev.

1. do 17. februarja. Najnovejše sovjetske izgube pa presegajo finske za težke desettisočce. Finske izgube so neznatne, ako jih primerjamo z russkimi. So pa le boleče, če pomislimo, da razpolagajo Finci v najboljšem slu-

Finci v drugi obrambni črti

Silovita sovjetska ofenziva je samo nekoliko ukrivila bojno črto med otočjem Koivisto in reko Vuoksi. Sovjetske čete se bližajo finskim postojankam v drugi črti z največjo previdnostjo in z največjimi težavami. Ozemlje med prvo in drugo finsko obrambno črto je strahovito razrito od granat sovjetskega topništva, ki je bruhalo semkaj najbolj divji ogenj iz največjih halibrov celih 14 dni. Razen globokih kotanj, ki onemogočajo prodiranje pehote in posebno še tankov ter oklopnih avtomobilov, ker je ta del od Fincev podminiran.

Finci so zasedli v redu vse postojanke v drugi obrambni črti in je verjetno, da bodo imeli do prihodnjega sovjetskega navala vsaj kratek oddih, katerega so finski branitelji tolikan potrebni.

Fincem pomoč!

Z ogromnimi žrtvami izvojevani malenkostni sovjetski uspeh je glasen klic kulturnemu svetu: Fincem je treba nujno priskočiti na pomoč s četami prostovoljcev in predvsem pa z letali, katera Fincem najbolj primanjkujejo.

Finske utrdbе drugi Verdun

Zadnje napade Rusov na Mannerheimovo črto primerjajo z največjo nemško ofenzivo v svetovni vojni proti francoski trdnjavi Verdun. Nemci so tedaj z najboljšimi četami napadali Verdun od 21. februarja 1916 do dne 2. septembra, ko so po izgubi 300.000 mož zastavili to najbolj krvavo ofenzivo, ki je bila začetek konca svetovne vojne in je bila predigra za popolen zlom Viljemove Nemčije.

Vodja Demokratske stranke umrl

V starosti 77 let je preminul 19. februarja v Beogradu Ljuba Davidović, voditelj Demokratske stranke. Rajni se je rodil v Vlaški nedaleč od Beograda in je bil po poklicu profesor. Zgodaj je posegel v politično življenje in postal že leta 1901. poslanec. Leto pozneje je bil med soustanovitelji Samostojne radikalne stranke, ki se je preosnovala v Demokratsko stranko in ji je bil Davidović voditelj. Večkrat je bil minister, ministrski predsednik in enkrat župan Beograda.

Iz njegovega zasebnega življenja omenjam, da je imel v srečnem zakonu dvoje otrok. Sin mu je padel v svetovni vojni, žena in hčerka pa sta mu pozneje umrli in dobri Ljuba je ostal družinsko osamljen do svoje smrti. Skrbela je zanj služabnica Štefanija, ki je bila pri njem uslužbena 36 let. Pred svojo smrto se je služkinji zahvalil za veliko skrbnost, katero mu je izkazovala in mu s tem podaljšala življenje.

Ljuba Davidović je bil iskren rodoljub, ki se je iz dna svoje poštene duše trudil, da bi se Jugoslavija srečno razvijala na svobodni demokratski osnovi. Največjo zahvalo smo po izjavi našega voditelja g. dr. Antona Ko-

rošca dolžni Davidovič Slovenci, ker kot prosvetni minister ni hotel poslušati nobenih spletkarjev ter je z največjo pripravljenostjo storil vse, da se je ustanovilo slovensko vsebinske v Ljubljani.

Za rajnem Pašičem je bil najbolj znana politična osebnost iz predvojne Srbije. Imel je mnogo prijateljev med Srbi, Hrvati in Slovenci in celo med nasprotniki je užival veliko spoštovanje. Bil je tudi eden onih vodilnih

politikov, ki je zelo mnogo pripomogel k prvim sestankom s Hrvati in se je trudil po svojih močeh, dabi se bilo rešilo hrvatsko vprašanje na občo zadovoljnlost. Z Ljubo Davidovičem lega v grob skoz in skoz pošten ter kremenit značaj, ki je zapustil svetel in časten spomin po vsej Jugoslaviji.

O rajnem je g. dr. Korošec v svoji izjavi še posebno podčrtal: »Umrl je s čistimi rokami! V skromnih razmerah je živel, v skromnih razmerah je umrl.«

Slava njegovemu spominu!

Japonci za sklenitev miru s Kitajci

Japonci so doživeli v zadnjem času na Kitajskem krog Naninga tako hud poraz, da jih je omečal za sklenitev miru s kitajskim maršalom Čangkajšekom. Od Japoncev je bil v zadnjih dneh izdan razglas, v katerem se obrača Japonska naravnost na Čangkajšeka s ponudbo za sklenitev premirja in miru. Japonci so skrčili svoje zahteve glede Kitajske do skrajnosti, ker so jih prisili do tako velike popustljivosti neuspehi na bojiščih, težavne razmere v lastni japonski domovini ter po-

litična in gospodarska osamljenost v svetu. Japoncem je tudi znano, da prevažata Berlin in Moskva Čangkajšeku vojni plen, zajet na Poljskem, v zameno za kitajske rudnine, katere so potrebne za izdelke iz jekla. Iz Mongolije in Turkestana prihajajo vsak dan dolge karavane sovjetskih tovornih avtomobilov, ki dovažajo Kitajcem orožje ter strelivo. Japonci prejemajo na glave poljske granate iz pošiljk ene od članic še vedno obstoječe protikomunistične zveze.

Komunističnistrup in vzgoja mladine

Komunizem je duhovni strup, ki zastrupi človeku razum, srce, voljo in čustvo. Kdor temu strupu zapade, ne more več pametno in urejeno misliti, ker mora misliti samo tako, kakor predpisujejo Marks, Lenin in Stalin. Takemu človeku niso sveta ne verska ne narodna izročila, tuje mu je vsako domoljubje, vsaka vdanost narodu in državi. Pred njegovimi očmi je vedno končni njegov cilj, ki vodi kot smoter vsako njegovo delo: razbiti sedanji verski, moralni, socialni in gospodarski red ter vpeljati na ruševinah vere in kulture nasilništvo maloštevilne manjšine nad široko množico človeških sužnjev.

Sedanja vojna je svetu jasno pokazala, zakšna nevarnost za narod in državo je komunizem. Če bi bila Francija pred petimi leti to vedela, kar zna danes, da je namreč vsak prepričan komunist vsak hip pripravljen na zahtevo in v korist Moskve izdati lasten narod in lastno domovino, ne bi bila trpela ljudske fronte, v kateri so imeli glavno besedo socialisti in komunisti. In če bi ne bilo ljudske fronte, bi tudi ne bilo tistega oslabljenja Francije zadnja leta, ki je omogočilo mednarudne dogodke poslednjih dveh let, kateri so dovedli do sedanja vojne. Tudi nevtralne države, zlasti Belgija, Nizozemska, Danska in Švedska so prisiljene v obrambo lastne varnosti nastopati z vso silo zoper protidržavno rovarjenje in šponirjanje komunistov.

Iz tega se vidi, kako prav je imel naš narodni voditelj dr. Korošec, ko je v svoji novoletni poslanici Slovencem opozoril na nevarnost komunistične propagande med nami in na nedostatnost, slabotnost in nezrelost na-

šega odpora proti njej. Naš boj zoper komunizem mora biti odločen in vztrajen, smotreno in sestavno organiziran. Ne smemo čakati, da se nam plevel razbohoti na njivi, marveč moramo njegovo rast preprečiti in zatrepi v kali in klici. Mladino moramo obvarovati pred zastrupljenjem z bacili komunizma. Kdor je bil v mladih letih okužen s komunističnimi bacili, se nasledkov tega okuženja vse življenje ne bo mogel rešiti.

Z obžalovanjem moramo zabeležiti dejstvo, da je del slovenske mladine že precej okužen s tem bacilom. Na zasedanju banskega sveta v Ljubljani pretekli teden je bilo to dejstvo javno ugotovljeno. Gospod ban je v svojem govoru izjavil: »Imamo dokaze, ki jih je dala preiskava v večjem številu naših srednješolskih mest, da so srednješolci naravnost stolpili v službo predstavnikov komunistične internationale (mednarodne zvezne), dela po njihovih navodilih, lovijo pristaše, si dopisujejo z enako mislečimi in s takimi, ki ne kažejo dovolj odpora, razširjajo nezakonito propagandno književnost ali urejujejo in razširjajo lastne propagandne liste in lističe, ki si često nadavajo obleko narodnih teženj, da bi ostali maskirani.«

Dejstvo komunistične propagande med srednješolsko mladino in uspehov te propagande je torej uradno ugotovljeno. Kaj iz tega sledi, je vsakomur jasno. Narod in država imata pravico, zahtevati od vzgojiteljev mladine, da ne bo mladina vzgojevana v smeri, ki vodi v propast naroda in države. Samo-umevno je, da bi vzgojitelj, ki bi pozitivno deloval med mladino v tej smeri, ne smel

niti hip več ostati na svojem mestu. Potrebno pa je tudi, da se zabrani in onemogoči razširjanje takšnih nazorov med mladino, ki pripravlja v duhovih tla za vznik komunističnega mišljenja. To je tisto področje, kjer se udejstvujejo filokomunisti (priatelji komunizma), ljudje lažnivo-svobodoumnega naziranja, ki s svojim protikrščanskim cinizmom rušijo v mladih dušah temelje verskega prepričanja in življenja ter s tem ustvarjajo osebe, sposobne za rekrutacijo, ki jo vrši Moskva po svojih plačanih agentih v raznih državah.

Bodočnost naroda in države v sedanjih velenavnih mednarodnih razmerah odločno zahteva, da se mladina vzgojuje z vso doslednostjo v duhu tistih načel, ki jih brezbožni komunizem najbolj pobija, to je v krščanskih načelih. Kakor za javno vzgojo, velja ta zahteva tudi za zasebno prosvetno in vzgojno delo, ki ga vršijo društva med mladino. Leta načela in nobena druga zajamčujejo vzgojo takšnih značajev, ki dajejo Bogu, kar je božjega, narodu, kar je njegovega, in državi, kar ji gre. Nobena lažnivo-svobodomislna, nacionalistična ali marksistična društva niso sposobna za takšno vzgojo, pa naj si tudi uživajo neko nepojmljivo toleranco (strpnost) pristojnih činiteljev ali pa celo še manj pojmljive privilegije (povlastice). Na zasedanju banskega sveta je bilo izraženo priznanje naši krščanski fantovski in dekliški organizaciji, da tvori pravi branik proti komunistični agitaciji na deželi. Naj bi naše prosvetne organizacije to svojo najsodobnejšo načelo povsod izvrševale načrtno in vneto!

Delo banovine za izboljšanje kmetijstva

Slovenska banovina se zaveda velike važnosti slovenskega kmečkega stanu, ki je podlaga našega naroda in njegove bodočnosti. V sedanjem času bije naš slovenski kmet težak boj za gospodarski obstoj in napredok. Naša banovina mu pomaga v tem boju in stremljenju, kolikor je v njenih močeh. Za pospeševanje slovenskega kmetijstva ima v proračunu za leto 1940/41. 10.273.420 din. Rada bi v ta del proračuna postavila še večji znesek, pa ji razmere ne dopuščajo. To vsoto pa bo porabila v pospeševanje vseh panog našega kmetijstva.

Glavno delo banovine za kmata je usmerjeno na kmetijsko strokovno in stanovske izobrazbo

ter organizacijo blagovnih in proizvajalnih zadrug. Na Štajerskem delujejo tri kmetijske šole, izmed katerih bi Vinarska šola v Mariboru rada dobila še tretji letnik, na kar je bil opozorenj banski svet. Za kmetijsko šolstvo je dosti poskrbljeno. Priporočati pa bi bilo, da bi oblast tudi šla tistim na roko, ki te šole absolvirajo. S tem bi se doseglo, da bi se kmetijsko strokovno delo na vasi bolj dvignilo, kar se doslej ni posrečilo kljub vsem naporom in izdatkom.

Zivinoreja in mlekarstvo

je druga najvažnejša postavka v kmetijskem gospodarstvu, ki pride v poštev prav za vse predele dežele. Res se čuti tu in tam pomanjkanje dobrih bikov, katerih število bi se moralno zvišati, toda priznati moramo, da vsega naenkrat ni mogoče storiti. Kar se pa tiče mlekarstva, bi bila poželjna večja podpora našim tozadavnim organizacijam. Novo ustanovljeni banovinski sklad za pospeševanje mlekarstva naj se torej v to svrhu porabi.

Umestna bi bila ustanovitev Zadružnih mlekarn v Mariboru in v drugih večjih krajih Štajerske.

Sadjarstvo in vinarstvo

Ti dve kmetijski panogi sta za kmata na Štajerskem izredne važnosti. Predvsem je nujna potreba, da se v Mariboru postavi silos za shranjevanje in shlajevanje sadja, slično kot imajo to Italijani v Veroni. Poleg tega je na Štajerskem zelo velika potreba po sadnih sušilnicah, posebno v krajih, kjer še nobene ni (n. pr. Dravinjska dolina, Šmarski kraji, Slovenske gorice itd.). Tudi sadnim škodljivcem, predvsem San José kaparju bo treba odločno zastaviti pot, kar je pa možno le z načrtnim in vztrajnim delom.

Hvalevredna je akcija banovine za podporo kletarskim zadrugam. Želeti bi bilo, da se tudi v Mariboru in drugod osnuje nekaj sličnega, kot je v Ormožu in Ptaju. Pri pospeševanju vinogradništva pa je treba opozoriti na to, da bi se tistim, ki imajo v svojih vinogradih šmarnične nasade, moralna dati možnost, da jih nadomestijo z žlahtnimi vinskim sorstami. Brez podpor to kajpada ne gre. Potreben je tudi temeljiti strokoven pouk, za katerega bi bili pripravljeni občinski ekonomi. Sklad za dajanje brezobrestnih posojil za obnovo vinogradov bi se naj porabljal v to svrhu.

Pri gozdarstvu

gre predvsem za to, kako najti način, da se obvaruje lastnik lesa pred izkorisčanjem pri kupnji z lesom. Mogoče bi se to dalo urediti s poročjo kontrole po oblastvih, ki bi slonela na podlagi doseženih sporazumov za cene lesa s tujino. Po nekaterih krajih Štajerske pričenja tudi gozdnih sadik in bi se morale gospodarske drevesnice bolj enakomerno porazde-

li po deželi. V mislih imamo pri tem predvsem kraje v šmarskem okraju in gornje Haloze, katere bi se naj v večjem številu zasadile z žlahtnim kostanjem, ki v teh krajih zelo dobro uspeva.

Na kaj se tudi ne sme pozabiti?

Štajerska je vsled svoje meje na Hrvatsko Zagorje in Medžimurje skoraj stalno ogrožena po raznih živalskih kužnih boleznih, ki leta za letom povzročajo živinorejcem milijonske škode. Zaščitno cepljenje proti slinavki in parkljevki, ki se je dobro obneslo, se naj v bodoče izvrši takoj pri prvem pojavu te nevarne bolezni. Isto naj velja za vse druge kužne bolezni. Delo, ki ga je na tem polju storila banovina, je hvalevredno in se naj tudi v bodoče z vso vestnostjo v tem smislu nadaljuje. Živinorejci so pa potrebni temeljitega pouka na tem polju. Zato bi kazalo, da se nekaj absolventov kmetijskih šol izvežba za nekake živinodravniške pomočnike, ki bi ljudem svetovali, pomagali pri porodih domaćih živali, izvrševali skopljenje moških živali in kopunjene, predvsem bi pa živinorejce pravočasno opozorili, kdaj je treba poklicati živinodravnika.

Ne sme se prezreti tudi važnost travništva, predvsem pospeševanje zasetve umetnih travnišč, dalje na izsušitev močvirnih predelov (kakor n. pr. okrog Pragerskega) ter regulacijo rek. Podpore za pospešitev vrtnarstva so posebno potrebni zaostali predeli Haloz, v šmarskem okraju ter krajji, kamor prihajajo tuje, to je obmejni Kozjak, Prekmurje, Pohorje in Koroško. Vprašanje stelnikov je treba tudi na Štajerskem prav tako urediti kot v Beli Krajini, kar bo pri povečanju postavke za komisije za agrarne operacije vsekakor možno.

Po Jugoslaviji

Zasedanje banskega sveta zaključeno z zahtevo po slovenski banovini. Zadnjo soboto je bilo zaključeno v Ljubljani proračunsko zasedanje banskega sveta. Ob koncu zasedanja je prebral g. dr. Josip Leskovar rezolucijo z zahtevo po slovenski banovini, ki se glasi: Banski svet je tolmač odločne volje in zahteve vseh Slovencev, da se čimprej ustanovi tudi banovina Slovenija, urede ostali deli države in vso preureditev potrdi nato izvoljeno narodno predstavništvo. Banski svet je prepričan, da bi nastala nevarnost za dosledno izvedbo tiste državne politike, ki naj bi bila porok notranjega miru v državi, porok gospodarskega blagostanja prebivalstva in porok varnosti in miru na mejah, če bi se končna ureditev tega, za vso državo tako važnega vprašanja, odlagala. Slovenci vidijo v ustanovljeni državi Jugoslaviji pod žeziom južanske dinastije Karadjordjevićev izpolnjenje stoletnih stremljenj po lastni narodni državi; zato je tem nujnejša njih želja in zahteva, da se ta država po njenem 22 letnem obstoju dokončno čimprej uredi tako, da bo v na novo urejeni Jugoslaviji videl vsak Jugoslovan uresničenje jugoslovanskih političnih idealov.

Politični zakoni obsegajo volilni zakon za parlament, zakon o shodih in društvih in tiskovni zakon. Zakon za volitve v narodno skupščino v Beogradu je že sklenjen in podpisani. Zakon o shodih in društvih je v načrtu gotov. O tiskovnem zakonu pa so mnenja v vladi podeljena. Dr. Maček je na stališču, da se naj ne izda nov tiskovni zakon (o listih in časnikih), dokler bodo trajale sedanje razmere. Večina ministrov se strinja s tem stališčem.

Politična rokohitrost. JNSarji so ljudje, ki so večaki v glumljivi politiki. Zdaj glu-

mijo to politiko, zdaj drugo. Z veliko hitrostjo skačejo iz enega nasprotja v drugo. Pri decembrskih volitvah 1938 so glumili politiko dr. Mačka, ki jih je bil milostno sprejel na svojo državno kandidatno listo. Ko je vodja hrvatskega naroda zapustil njihovo družbo radi narodnega sporazuma, sklenjenega z Dragišo Cvetkovićem, so od politike zvezne države skočili nazaj v politiko centralizma. Kot rokohitrcem jim prav za prav niti ni bilo pretežko politiko jugoslavenske celotnosti prikazati iz ozadja velesrbske nadvladnosti v državi. V Sloveniji kajpada prikazujejo sedanje obliko svoje politike v drugi, slepilni luči. Ljudstvo pa si je o teh političnih rokohitrcih že davno napravilo pravilno sodbo.

Srbska fronta: to je težnja vseh političnih strank v Srbiji, katere ne sedijo okoli vladne mize, marveč morajo jesti grenak kruh opozicije. Oblikovanje te fronte sega od Petra Živkovića in njegovih JNSarjev preko staroradikalov in srbskih demokratov do jugoslovanskih fašistov pod vodstvom Ljotiča in Hodžere. Je to prav pestra družba, ki se bo po potrebi še povečala. Ne more pa se reči, da bi ta fronta, ki je prav za prav fronta velesrbske nadvlasti, bila naši državi v prid. Koristna za državo ni druga politika, kot pošteno in dosledno izvajanje narodnega sporazuma. Velesrbski centralizem se je preživel, ne more ga rešiti nobena srbska fronta.

Olajševalna okolnost? Naš list je ugotovil dejstvo, da je »Nova doba« v Celju dala svoje stolpce na razpolago napovedi sokolskih in drugih maškarad, odnosno poročilu o poteku takih »važnih« prireditev, da je celo objavila napoved in agitacijo za neko plesno prireditev v postnem času. »Nova doba« odgovarja, da je to bila plačana reklamna notica. To naj bi torej bila olajševalna okolnost. Drugim pa se zdi, da je to obteževalna okolnost.

Delo Kmetske zveze v laškem okraju

Kmetska zveza v Laškem ima doslej sedem krajevnih Kmetskih zvez, in sicer v Loki pri Zidanem mostu, Trbovljah, na Dolu pri Hrastniku, Sv. Jederti, Sv. Lenartu, v Laškem in pri Sv. Miklavžu. Občni zbori so se letos že povsod vršili. Naj navedemo, koliko je zanimanje za delo kmetske organizacije v posameznih krajih. Občni zbori so zrcalo delavnosti organizacije. Pri Sv. Lenartu se je vršil občni zbor 6. januarja, udeležba 18 članov. V Trbovljah 7. januarja, udeležba 23 članov. V Laškem 14. januarja, udeležba 28 članov. Pri Sv. Miklavžu 2. februarja, udeležba 52 članov. Na teh občnih zborih je go-

voril načelnik okrajne Kmečke zveze g. M. Deželak. Dne 11. februarja se je vršil v Laškem občni zbor okrajne Kmečke zveze. Izvoljen je bil stari odbor, in sicer Deželak Matevž za predsednika, Ahec Rudolf za predsednikovega namestnika, Lešnik Jože za tajnika, Žnidaršič Jože za blagajnika, Napret Rudolf za zastopnika mladinske KZ.

V preteklem letu sta živahno delovali KZ v Trbovljah in Dolu pri Hrastniku pri določanju cen za mleko, pri raznih poučnih tečajih in prirejanju poučnih izletov.

Pri krajevni KZ na Dolu pri Hrastniku deluje izvrstno tudi mladinska KZ. Tudi pri Sv.

*zoper
glavobol*

pomagata 1-2

ASPIRIN
tablet

Ni drugega zdravila po imenu „Aspirin“, temveč edino le „Bayer“ - jev Aspirin.
Ogl. reg. pod S br. 37692 od 22. XII. 1939.

Miklavžu se je pri krajevni KZ ustanovila mladinska KZ deklet, kateri predseduje gdčna Gaberšek Frančiška.

Na občnih zborih organizacije po posameznih krajih kakor tudi na občnem zboru okrajne KZ so bile sprejete naslednje zahteve, ki se nekatere tičejo predvsem kmečkega stanu v laškem okraju:

1. V banovinski proračun se naj zopet vstavljo zneski za podporo kmetom pri urreditvi gnojišč in hlevov;

2. nadaljujejo se naj melioracije in asanacije plazov in zemljišč, ki marsikje v laškem okraju ogrožajo posamezna poslopja pa tudi cele vasi;

3. po možnosti se naj podpira gradnja vodovodov po kmečkih vaseh;

4. vpeljejo se naj tečaji za živinozdravniške pomočnike;

5. kmet pridelovalec sadjeveca naj ima pravico kakor doslej prodajati sadjevec brez trošarine;

6. zahtevamo čimprejšnjo upostavitev avtonomne Slovenije.

»Vstani in pojdi!« je rekel bolj mirno.

Nataša se je z veliko muko dvignila na kolena, podpiraje se z obema rokama. Potem se je prijela za stol in vstala. Za hip se ji je spet zavrtelo v glavi. Zbrala je moči, se oprijela stene in tako drsala proti vratom.

Na hodniku je opazila Natalijo, ki je molče in vsa preplašena strmela vanjo.

Po Natašini glavi so se podile razne misli in slike brez vsakega reda. V srcu je čutila strašno bol; strašnejšo, kakor če bi ji Šubin telo prebil s strelo.

Na svežem zraku je Nataša spet zbrala moči. Le misli so ostale zmešane. Po ulici je skoraj tekla. Spotoma je mrmlala nerazumljive besede in z rokami mahala po zraku. Oni, ki so jo videli, so se s strahom povpraševali:

»Ljubi Bog, kaj se je primerilo Nataši Krilovi?«

Vsi so slutili, da se je moralno zgoditi nekaj nenačavnega in so se že vnaprej tresli ob misli, da bodo doznali za kako veliko nesrečo.

Ko se je Nataša nekam nezavestno znašla pred Olgoropovo hišo, se ji je Olga vrgla pred noge. Mater so tudi otroci posnemali.

Žena je z Natašinega obraza brala, da ona za vse ve. Obupno je vprašala:

»Nataša, kaj se je zgodilo? Povej, kje sta tvoj oče in moj mož?«

V rdečem »raju« ...

Roman iz sovjetskega kmetskega življenja

*

7

»Ubil si ga!« je zaječala.

»Da! Kakor se ubijajo tatoi v komunistični državi.«

Nataša je z grozo v srcu opazovala tega človeka, ki je tako mirno govoril o svojem zločinu. Mnogo je že trpeila in zdelo se ji je, da ji noben udarec ne bo mogel zadati nove boli. A sedaj je čutila, da je ta zadnja bol večja kakor so bile vse prejšnje.

Čutila se je brez moči, strto.

»Vsaj to mi povej, kaj si storil z njegovim trupom?« je skoraj prosila.

»Kaj sem s truplom naredil?«

»Da, da, povej mi!« je zašepetal.

Šubin je videl njen bol, a se ni omehčal. Surovo je odvrnil:

»Ribji tat ni zaslužil drugega, kakor da postane hrana ribam.«

»Lopov, morilec, zločinec!« je zakričala Nataša.

Stisnila je pesti in se zakadila vanj. On jo je z vso močjo sunil od sebe. Nataša je omahnila in se zgrudila na tla.

Šubin jo je nekaj časa gledal. Njena bol ga je za trenutek ganila.

Novice iz domačih krajev

Nov član državnega sveta. Za člana državnega sveta je postavljen g. dr. Andrej Veble, odvetnik v Mariboru. K imenovanju naše častite!

Zaslужeno odlikovanje. Iz Beograda je prispevala vest, da je bil banski svetnik za okraj Šmarje pri Jelšah in župan občine Sv. Peter pod Sv. gorami g. Zorenč Lojze odlikovan z visokim odlikovanjem reda sv. Save III. stopnje. Odlikovanec, neumornemu javnemu delavcu, ki je bil pred kratkim odlikovan tudi z redom sv. Save V. stopnje, ter je torej to odlikovanje že drugo v zadnji dobi, »Slovenski gospodar« iskreno častita!

Diplomiral je na pravni fakulteti ljubljanskega vseučilišča g. Pavle Berden, doma iz Kobilja v Slov. Krajini. Omenjeni je ves čas svojega študija neumorno deloval v katoliških akademskih in prosvetnih organizacijah ter si je povsod osvajal srca s svojo požrtvovnostjo. Mlademu g. pravniku želimo še mnogo uspehov in sreče na življenski poti ter mu k doseženemu uspehu iskreno častitamo!

Duhovniške vesti. Postavljen je za provizorja župnije Galicija g. Sternad Janez, kapelan v Novi cerkvi. — Prestavljenata gg. kaplana: Klančnik Ernest od Sv. Marka niže Ptuja na Muto; Žolnir Alojzij iz Mute v No-

vo cerkev. — Začasno nezasedeno ostane kaplansko mesto pri Sv. Marku niže Ptuja.

Sani so mu stisnile prsni koš. Pri spravljanju lesa je prišel med sani v Ribnici na Pohorju 28 letni voznik Jožef Pačnik, doma iz Hudega kota. Z drvami težko naložene sani so stisnile vozniku prsni koš. Hudo poškodovanega so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Otrok podlegel opekljam. Lonec vrele juhe je prevrnila po sebi v Murski Soboti Julčka Lutersmit, štiriletna hčerkica delavca. Otroka so prenesli v bolnišnico, a mu že ni bilo več pomoći.

Poslopje se porušilo pod težo snega. V Segovcih pri Apačah se je zrušila pod težo snega streha na gospodarskem poslopju posestnika Ruperta Tretnjaka. Ko je odrekla streha, se je podrlo vse poslopje. K sreči ni bil pri nesreči nihče poškodovan.

Mater po nesreči in neprevidnosti obstrelil. V mariborsko bolnišnico je bila prepeljana posestnica R. iz Veržej, katero je po nesreči in neprevidnosti na glavi hujše obstrelil njen 14 letni sin, ki se je igral s flobertovko.

Dva ponesrečenca oddana v ptujsko bolnišnico. V Zavrču si je zlomil desno nogo pri smučanju 14 letni posestnikov sin Rudolf Veselič. — V Pavlovcih se je hudo opekel na

obeh nogah posestniški sin Ivan Černiavčič, ko je spal na peči. Omenjena poškodovanca sta se zatekla v ptujsko bolnišnico.

Huda nesreča progovnega delavca. Na postaji Poljčane se je zgodila proti koncu minulega tedna ob osmih zjutraj huda nesreča. 44 letni progovni delavec Jožef Ambrož je bil zaposlen z izpraznjevanjem lame za pepel med železniškimi tiri. Iz lame je bilo videti samo Ambrožovo glavo. V trenutku, ko je peljal vlak po stranskem tiru skozi postajo, je pridrhal tovorni vlak v smeri proti Mariboru. Ambroža, ki je opazil samo prvi vlak in je preslišal ropot drugega, je osmuknila lokomotiva tovornega vlaka po glavi in mu je posnela vso kožo z nje. Pri padcu v jamo pa si je revež zlomil še roko. Hudo poškodovanega so prepeljali koj po nesreči v mariborsko bolnišnico.

Posledice eksplozije parnega kotla. Na dvořišču Mestne hranilnice v Celju sta ogrevala dva ključavnici s pomočjo parnega kotla zamrznjene otočne strešne žlebove. Pomočnika in delavca je nadzoroval pri delu mojster. Pred odhodom na postajo je mojster obo opozoril, naj bosta pri delu previdna. Ko sta pa delavca prenesla kotel za par kakov, se je zamašil ventil in kotel je eksplodiral s silovitim pokom. Zračni pritisk je bil tako močan, da je popokalo na dvorišču Mestne hranilnice 50 šip. Vsled razleta kotla sta bila hudo poškodovana obo delavca. 35 letnega pomočnika Ivana Jevšenaka iz Ce-

Frančiška Luukonen, predsednica 100.000 članic močne finske organizacije, ki oskrbuje z raznimi potrebščinami finsko vojaštvo

Knez Starhemberg, bivši avstrijski podkancier, je vstopil kot protovoljec v francosko armoado, in sicer kot letalec

Baronica Anastazija Mannerheim, najstarejši hči finskega maršala, gleda sliko svojega od vsega kulturnega sveta slavljenega očeta

Nemški vojak gleda skozi okno v hišo izpraznjene vasi med nemško in francosko obrambno črto na zapadnem bojišču

Otroci so jokajo vzkligli:

»Ata! Ata!«

Vesili so se na Natašo, kakor da bi jo hoteli prisiliti, naj govori o ocetu.

Žena je prijela Natašo za roko. Pogledala ji je v oči in jo spet vprašala:

»Kaj se je zgodilo?«

Nataša je sklonila glavo in zaprla oči, kakor da ne bi hotela videti učinka svojega odgovora. Nato je zamolklo rekla:

»Šubin je ubil mojega očeta!«

»Tvojega očeta! Tvojega očeta!« je zašepetala Olga. Ustnice so ji trepetale.

»A kaj je naredil z našim očetom?« je vprašala najstarejša hčerkka, ki ji je bilo kakih deset let.

»Isto, kar z mojim!« je komaj slišno zašepetala Nataša.

Ko da je treščilo. Od groze in bolečine so vsi one-meli. A le za hip. Potem se je zaslišalo ihtenje, ječanje in vzklikanje.

Nataša je čutila, da ne more pomagati in tolaziti. Iztrgala se je iz rok otrok in odhitela. Spremljal jo je jok in stok Olgoporove družine in ji paral srce.

Deklica se je kmalu znašla na polju. Zagledala je dolge vrste žitnih križev. Ustavila se je in strmela pred se. Silila se je, da bi pomirila ranjeno srce. Zastonj. V

ušesih so ji kar naprej zvenele Šubinove besede, s katerimi ji je sporočil očetovo usodo. Kakih dvajsetkrat si je ponovila: »Končano je, več ne bom videla svojega očeta.«

Spomnila se je, da bo morala obvestiti mater in brata. Kako bosta ta dva sprejela ta udarec? Saj sta že sedaj tako slaba.

Izgubila je oblast nad seboj. Zdrknila je v obcestni jarek. Obraz je zakrila z rokami, kakor da ne bi hotela videti jasnega neba, ki je bilo podoba veselja in svobode. V njeni duši je vladala noč. V glavi so se podile misli druga za drugo. V srcu je začutila dosedaj nepoznano čustvo, neko željo po uporu.

»Kako dolgo še bodo ljudje prenašali Šubinovo strahovanje! Oh, Šubin! Šubin! Zločinec, morilec!«

Z gnjevom je ponavljala te besede. Roke je nena-doma odmaknila od obraza. Oči je odprla in se zagledala v nebo.

Moliti je začela. Začutila je olajšanje. Polagoma se je otresala obupa in želje po maščevanju. Oboroževala se je z duhovnimi silami. Očetova duša je podvojila njeno dušo invlivala v njo pogum.

Vstala je. Sedaj je ona glava družine; morala bo to-rej delati. Od sedaj naprej bo ona prehranjevala mater in brata. Sklenila je, da bo šla k Alekseju Andrejevu na mlačvo. Tako bo zaslužila nekaj živežnih nakaznic.

Zedinjenih državah na šestem mestu med vsemi ameriškimi industri-jami. Samo na Newyork odpade tretjina celotnega prometa.

Rusi gradijo najvišje poslopje

V doglednem času bodo Rusi prekosili Američane v področju, na katerem so imeli možje onkraj velike luže vedno prvenstvo. Pred kratkim so v Moskvi namreč objavili dokončne mere najvišjega poslopja, ki ga tam gradijo. Gre za palaco sovjetrov, ki se bo dvigala 410 m visoko, s čimer bo za najmanj 30 m prekosila vsa dosedanja najvišja poslopja. Na tej palaci bo še 100 m visok Leninnov kip. V tem neboličniku bo sejna dvorana, ki bo imela prostora za 21.000 oseb.

lja je pognalo z vso silo ob tla, kos pločevine mu je tako razmesaril desno nogo v stegnu, da se je komaj še držala in mu jo je dvakrat zlomilo. 23 letni pomožni delavec Viljem Vrusnik iz Celja je dobil opeklne po prsih in obrazu. Oba so prepeljali takoj v bolnišnico.

Rudarja zadela v jami smrtna nesreča. V premogovniku v Velenju se je utrgal s stropa velik kos premoga in pokopal pod seboj rudarja Alojza Zaleznika, doma iz Podkraja. Osem tovarisjev je priskočilo na pomoč ponesrečenemu in so komaj toliko privzdignili premog, da so Zaleznika potegnili izpod težke grude. Na znotraj hudo poškodovanega rudarja so na odredbo zdravnika koj prenesli v rudniško bolnišnico na Litijski grič, kjer je kmalu izdihnil.

Dva fantka se zadušila pod sneženim plazom. V Vačah nad Litijo so brzeli mimo Brencetove hiše otroci v šolo. Ker pa sedemletnega Razoršekovega Lojzeka ni bilo domov iz šole, so ga začeli iskati. Našli so ga mrtvega pod plazom snega, kateri se je zrušil z omenjene hiše na fantka, ko je hitel v šolo. — Enak primer smrti, kakor v Vačah, se je zgodil tudi v pohorskih hribih nad Ribnico. Sedemletnega Jožeka Lebedeva je zalotil plaz z domačega gospodarskega poslopja in nikdo od domačih ni znal, kam bi naj bil otrok zginil. Šele drugi dan so dečka — seve žadušenega — odkopali izpod kupa snega.

V letos najbolj mrzli noči zmrznili. Dne 16. februarja zjutraj so našli ljudje, ki so hiteli na postajo Drenov grič, zmrznenega 51 letnega Karla Potrebujež, po domače Nagličevega očeta z Lesnega brda na Kranjskem. Potrebujež se je vračal s kupčije. Pod klancem na potu na Lesno brdo se je hotel nekoliko odpočiti, zaspal je in zmrznil v letos najbolj mrzli noči.

Gumijasti avtomobilski obroči so ga podsolidi. V tovarni jugoslovanske gume v Kranju je podslu velik kup gumijastih avtomobilskih obročev delavca Leopolda Omana, doma iz Stražišča pri Kranju. Podsluti je ležal tri ure nezavesten, ne da bi ga bil kdo pogrešil. V zelo resnem stanju so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Umrl, ker mu je počila žila. Hlapcu Jakšiču, ki je služil pri trgovcu Štefanu Jehartu v Ljubljani, je nenadoma počila na nogi žila. Ker je bil oskrbljen prevoz v bolnišnico prepozno, je hlapec izkrvavel.

Najmrzlejši dan v letošnji zimi je bil 15. februar. Po opazovanju vremenske postaje na Teznom pri Mariboru je to bil najmrzlejši dan v zadnjih desetih letih, odkar

Poroka med mejniki
Nenavadno poroko so imeli te dni na franco-sko-belgijski meji v bližini Tourcoinga. 21 letni ženin Pierre Delespeauxa pripada neki francoski letalski četi, zaročenka, 20 letna Marija Catoine, pa je bila Belgijka. Poroka se je izvršila ob navzočnosti smehljajočih se orožnikov in carinskih uradnikov, med dvema mejnima koloma. Po obredu je mlada ga. Delespeauxova, ki je postala po njem francoska državljanica, smeila stopiti preko meje in slediti svojemu mlademu možu.

★

Orel napadel moža
Poseben doživljaj je imel neki kmet iz Val Sesie v Italiji, ki je na nekem pobočju kosil deteljo. Nenadno ga je napadel velik orel in ga

Ozrla se je proti Aleksejevi pristavi. Na dvorišču je zagledala veliko mlatilnico in parno lokomobilo.

Spomnila se je, da je v težkih časih često šla k Andrejevim. Tam so jo vedno prijazno sprejeli. Dobra Karina namreč ni pozabila, da bi Nataša postala njena snaha, če se starejši sin Klavs ne bi bil izgubil. Obe je vezala žalostna preteklost: mati žaluje za sinom, Nataša za ženinom.

Nataša se je v tem trenutku jasno zavedla, kaj bo storila. Šla bo h Karini in ji bo potožila svoje gorje. Pri dobri starki bo našla uteho, moč, da bo potem tudi doma mogla sporociti žalostno vest, da so Dnjestrovi valovi kopali truplo tistega, ki ga vsi ljubijo.

5.

Karanzin je, kakor vsak popoldan, od petnajstih do sedemnajstih odprl »sovjetsko skladišče«, ki mu ga je Šubin izročil v upravljanje.

Ta državna ustanova je nameščena v veliki sobi bivše gostilne. Taka skladišča so obstajala po vaseh, trigh in mestih, ker se v Rusiji razen »sovjeta« nihče ne sme batiti s trgovino.

Vonj v dimu sušenega mesa, sušene ribe, loja, petroleja, ves smrad trgovine z gnilo robo, je dušil kupca, ko je odprl vrata.

Toda ta smrad ni ustavil kupca na pragu, ker je že-

vremenska postaja v Mariboru obstaja. Že 14. februarja je padel topomer zjutraj na 18 stopinj Celzija pod ničlo, zvečer pa na 20 stopinj. Na dan 15. februarja je pa padel topomer zjutraj na 28,3 stopinj Celzija pod ničlo. Prav tako kot v Mariboru, je bilo ta dan izredno mrzlo tudi po drugih krajinah Slovenije in države. Tako je n. pr. v Celju kazal topomer — 28 stopinj, v Savinjski dolini pa — 29 do 30 stopinj, na letališču v Ljubljani 28 stopinj, prav tako v Horjulu pri Vrhniku. Hud mraz je bil tega dne tudi po vsem Primorju. V Omišljiju v Dalmaciji je topomer kazal — 9 stopinj, na Rabu — 7, v Šibeniku — 5, v Zagrebu in Sarajevu — 14, v Beogradu — 11 in v Novem Sadu — 13 stopinj Celzija.

Število volilcev v Mariboru. Mestni popisovalni urad je končal zadnje dni svoje delo in ugotovil, da ima Maribor 10.108 volilcev in 94 več kakor lansko leto.

Motorizacija mariborske pošte. Za poštno službo dobi Maribor s 1. aprilom tri nove automobile, ki bodo imeli svojo garažo poleg kolodvorske pešte. Motorizirani poštni prevoz bo veljal letno 120.000 din.

Domačija blagopokojnega prelata g. dr. Franca Kovačiča dobi spominsko ploščo. Ob obletnici smrti rajnega prelata g. dr. Franca Kovačiča, 19. marca, se bo osnoval odbor iz predstavnikov vseh organizacij, v katerih je pokojnik v svojem življenju deloval. Ta odbor bo oskrbel v najkrajšem času tolkanj zaslужnemu slovenskemu zgodovinarju, pisatelju ter kulturnemu delavcu spominsko ploščo na domačijo rajnega v Veržeju.

Podjetni in napredni murskopoljski sadjarji. Murskopoljska Sadarska in vrtnarska podružnica, ki šteje 40 članov, je zborovala zadnje dni v šoli v Križevcih. Ob tej priliki

je bil izvoljen nov odbor, ki bo zgradil v najkrajšem času skupno s kmetijsko zadrugo vzorno sadno sušilnico.

Dohodki, izdatki in dela okrajnega cestnega odbora v Ormožu. Okrajni cestni odbor v Ormožu je zadnje dni odobril proračun za leto 1940/41. Izdatki in dohodki so predvideni na 490.188 din. Banovina bo prispevala za kritje izdatkov 296.585 din, železniška uprava 1000 din in razni drugi dohodki bodo dosegli 6500 din. Primanjkljaj 186.103 din bo krit z 20% cestno doklado. Ormoški cestni odbor oskrbuje 66 km banovinskih, 1 km dovoznih in 34 km subvencioniranih cest. Odbor si je napravil tudi načrt za bodoča cestna dela in določil za vzdrževanje podpiranih cest 65.000 din in prispeval bo h gradnji občinskih cest Svetinje—Jeruzalem in Središče—Salovci—Krčevina ter za zgradbo mosta v Tibolcih čez Pesnico 34.000 din.

Vprašanje našega sezonskega delavstva že v ospredju. V Slovenski Krajini in Medžimurju se je mudil zadnje dni zastopnik Francije, ki je sporazumno z našo oblastjo nabiral delavce za sezonsko delo v Franciji. Doslej se je prijavilo okoli 15.000 delavcev iz Prekmurja in Medžimurja za Francijo. Ako bo letos našemu sezonskemu delavstvu odprta tudi pot v Nemčijo, računajo število delavstva za sezonsko delo iz Slovenske Krajine in Medžimurja na 30.000.

Zadružni tečaj v Ormožu. V Ormožu se je vršil od 13. do 15. februarja tridnevni zadružni tečaj, ki ga je priredil Okrajni kmetijski odbor v Ptuju ob sodelovanju Zadružne zveze v Ljubljani. Tečaj se je vršil v telovadnici meščanske šole ter se ga je udeleževalo do 60 tečajnikov, po večini kmečkih fantov in mož, precej pa tudi inteligenčev, zlasti učite-

lodec zahteval hrano in vsakdo je raje imel pokvarjeno blago ko nič. Ta popoldan jih je prišlo kakih trideset z živežnimi boni v rokah. Vsak je hotel kupiti reči, ki so mu bile najbolj potrebne.

Na nesrečo to sovjetsko skladišče, po zgledu drugih vaških sovjetskih skladišč, nima robe, ki jo ljudje potrebujejo. Mestna skladišča so bolj založena. V njih človek v splošnem najde vse živiljenjske potrebščine. V mestih pač stanujejo bolj odlični ljudje, to so »sodružni« delavci in tem se sovjetska uprava ne sme zameriti.

Kmetskemu ljudstvu nihče ne posveča skrbi. Kmetje lahko prenašajo glad. V Moskvi, Odesi in drugih mestih so na razpolago vsa vojaška sredstva za krotitev kmetskih množic. Tu in tam so v prvih letih nastali upori, a sovjetska vojska jih je takoj v krvi zadušila.

Karanzinova upravitelska služba ni bila brezskrbna. Dan za dnem je moral gledati nezadevoljne obrale kmetov, ki so bili razkačeni, ker so videli, da jih sovjetske oblasti, za katere delajo ko sužnji, varajo. Te oblasti jim dajejo za deseturno težko delo živežne bone, s katerimi ne morejo prehraniti ne sebe, ne svojih družin, ker za nje ne dobijo ne jedil, ne obleke, ne drv, ne petroleja in drugih živiljenjskih potreb. Kar so tu in tam dobili, je bilo neporabno; jedi so bile pokvarjene, obleka preperela. Samo sovjetski izvoljeni so bili rdečelični in dobro običeni, a to je ubogo kmečko rajo še bolj dražilo.

ljev. Na tečaju so predavali gg.: dr. Basaj o ustroju in delovanju raznih vrst zadrug; dr. Čeferin o zadružnem pravu; revizor Tyrš o zadružnem knjigovodstvu ter Radanovič in Munda o blagovnih zadrugah. Tečaj je v vsakem oziru najbolje uspel ter je opravičeno upanje, da bo prinesel večjo delavnost v zadružništvo ormoškega okraja. — V Ptiju je že lani priedil Okrajni kmetijski odbor enak tečaj za ptujski del okraja. — Tečajniki se tem potom Okrajnemu kmetijskemu odboru, Zadružni zvezi, predavateljem in vsem, ki so k tečaju pripomogli, najlepše zahvaljujejo za njih žrtve in trud.

Koliko je zdravnikov v Sloveniji? Na občnem zboru Zdravniške zbornice je bilo sporočeno, da je v Sloveniji 624 zdravnikov. Večina teh zdravnikov stane po mestih, trgi in industrijskih krajih, kjer so zaposleni v bolnišnicah ali pa pri raznih bolniških blagajnah in podobnih ustanovah. Na vasi pa je občutno pomanjkanje zdravnikov. Je sicer res, da vsled slabšega gospodarskega stanja podeželskega ljudstva pada zasluzek zdravniških ordinacij, toda možnost gospodarskega obstoja za zdravnika v vasi je vendar dana.

Požari

Dne 16. februarja okoli sedmih zjutraj je izbruhnil ogenj v Mariboru na Koroški cesti 21 in je zarjal delavnico mizarskega mojstra Karla Poppa. Ogenj je uničil ostrešje, veliko zalogodesk, precej mizarskega materiala in že izgotovljenega pohištva. Škoda znaša 100.000 din. Gasilci so preprečili, da se ni razmahnila požarna nesreča na ves stari del mesta ob Vodnikovem trgu.

V skladišču tvornice za svilo »Atamač« v Košakih pri Mariboru je izbruhnil ogenj, katerega so kmalu udobili in znaša škoda le 5000 din.

V Hraševskem vrhu pri Gornji Radgoni je zarjal ogenj s takoj naglico stanovanjsko hišo posestnika Jakoba Jurkoviča, da so si rešili domači komaj golo življene. Hišni gospodar Jurkovič se je pri gašenju hudo opekel po obrazu.

V Račah pri Pragerskem je zgorela v najhujši zimi domačija posestniku Francu Plečku.

V Novi vasi pri Celju je zgorelo ostrešje Medvedove hiše in znaša škoda 30.000 din.

V Kosazah pri Petrovčah je v noči vpepelil ogenj gospodarsko poslopje celjskega trgovca in gostilničarja Josipa Plavca, ki je oškodovan za 80.000 din. Radi tega požara so zaprli 60 letnega Plavčevega hlapca Roka Leder, ki je priznal, da je zagrešil požig iz maščovanja, ker je bil odzoljen iz službe pri Plavcu.

Kovačnico za ponarejanje desetdinarskih novcev so odkrili. Na podlagi obvestila mariborske policije so odkrili orožniki na Pragerskem kovačnico za ponarejanje desetdinarskih kovancev.

Karanzin je bil v službi strog, brezčuten, ker se je ravnal po šubinovem zgledu, drugače pa je bil veselega značaja.

Ljudje so šubina sovražili, njemu pa so se smejavili.

V tem trenutku je bil zaposlen s postavnim kmetom kuštravih las in kosmatega obraza. Kar je imel na sebi, je bolj bilo podobno cunjam ko obleki. Karanzinu je mopal pod nos kup bonov in je hotel za nje imeti ovčji kožuh, kakšne nosijo ruski kmetje. Toda v sovjetskem skladišču ni bilo nobenega kožuha. Mož je bil trmast in je na vsak način hotel imeti kožuh. Karanzinu je kazal cunje, ki so ga pokrivale in mu dopovedovala, da mu je kožuh na vsak način potreben. Možje in žene so poslušali njegovo jadikovanje in so tudi sami začeli mrmrati.

Slični prizori so se vsak dan ponavljali Karanzinu, jim je že privadil in je vedno našel kak način, da se je izmazal.

Tudi ta dan je poskusil srečo. Nekaj časa je mirno poslušal kmeta, potem pa je z najljubeznivejšim glasom, ki ga je zmogel, rekel:

»Poslušaj, Sergij Ivanovič, zakaj hočeš po vsej sili kupiti kožuh? Meni se zdi, da je tvoj še zelo dober... Poglejte, tovariši, ali nimam prav?«

Ljudje so se zasmajali. Vsi so pogledali kmetov ogušeni kožuh, nekateri so celo šale brili iz njega.

Zaplenili so 17 potverb in zaprli dva brata, od katerih je eden kovač, drugi ključavnica, in še dva druga, katera sta osumljena soudeležbe.

Razbojniki ustrelili orožnika in pobegnil. V začetku minulega tedna je na Sp. Hudinji pri Celiu na večer od orožnikov zasledovani razbojnik Josip Hace ustrelil orožniškega podnarednika Janeza Medena in je nato pobegnil. Uspelo mu je, da se je prve dni po zločinu srečno izmikal z največjo držnostjo orožnikom, katere so podpirali pri zasledovanju kmečki fantje. Tolovaj se klati ter skriva po raznih krajih Savinjske doline, ki že komaj čaka, da bi se znebila tolovajske more, ki ogroža že dalje časa varnost in imetje poštenih Savinjsčanov. Smrtna žrtev razbojniške krogle podnarednik Janez Meden je bil pokopan pri Sv. Juriju ob Taboru, kjer je do-

ma njegova nevesta. Meden je bil star 32 let, bil je zaveden Slovenec ter prepričan katoličan.

Skozi okno ustreljen iz maščevanja. V Stahovici pri Kamniku je neznanec zvečer skozi okno oddal na v pisarni sedečega mladega trgovca Franca Prodnika tri strele. Tretji strel je zadel žrtev naravnost v srce. Oblast preiskuje zavret zločin, katerega je rodila po mnenju občinstva maščevalnost.

Preobilna pijača — vzrok smrti. Franc Škecl iz Zariglca nad Poljanami pri Dol. Toplici se je podal v zidanico. Na povratku iz kleti je bležal v snegu, iz katerega so ga pobrali domačini ter so ga zanesli v bližnjo šupo in pokrili z listjem. Kljub temu, da je bil pokrit z listjem, je zmrznil in so ga našli drugo jutro mrtvega.

Po svetu

Nova vlada na Bolgarskem. Kakor smo po ročali, je dr. Kjoseivanova bolgarska vlada pred kratkim zaključila parlamentarne volitve in dobila ogromno večino. Kljub sijajni volitveni zmagi pa je dr. Kjoseivanov 15. februarja odstopil z vsemi člani vlade. Kralj Boris je odstop sprejel in je poveril sestavo nove vlade dosedanjemu prosvetnemu ministru dr. Bogdanu Filovu, ki je po poklicu profesor, je nepolitična osebnost in je bil šeprvič minister, a je zaupnik krone. Za odstop prejšnje vlade so bili merodajni na najvišjem mestu zunanje politični vzroki. Vlada dr. Kjoseivanova je bila preveč naklonjena sovjetski Rusiji. Dovoljevala je po Bolgariji nemoteno sovjetsko propagando in se je v zadnjih dneh celo govorilo, da vlada ni nenaklonjena ustavoviti sovjetskih oporišč na obali Črnega morja. V novi Filovi vladi je zunanjji minister dosedanjem beograjski poslanik dr. Ivan Popov. To je dokaz, da se bodo odnošaji Bolgarije do Jugoslavije še poglobili. Notranji minister je dosedanjem prometni minister Gabrovski in na njegovo mesto je postavljen dosedanjem poštni minister dr. Ivan Goranov. Ostali ministri so obdržali svoja mesta. Kjoseivanova v novi vladi ni več, ampak odide za poslanika v Rim.

Vedno večji odpor proti sovjetski Rusiji na Baltiku. Lansko jesen po zasedbi Poljske so pristale baltiške države Litva, Estonska in Letonska na vse sovjetske zahteve iz praznega strahu pred namišljeno močjo rdeče vojske. Vse baltiške države, izvzemši Finsko, so odstogile sovjetskom vojaško važne kraje na kopnem za letališča, ob morskih obalah in na otokih pa za pomorska oporišča. Ko je estonsko in letonsko prebivalstvo videlo na lastne oči, kako slabo opremljena je rdeča armada, kako neznatna je njena udarna sila

in ko so to spoznanje potrdili še sovjetski porazi na Finsku, sta se ta dva baltiška naroda sedaj odločno uprla nadaljnjem sovjetskemu pritisku, da bi nudila sovjetom podporo v vojni proti Finski in zahtevala od svojih voditeljev, da ju rešijo boljševiškega jarma. Letonski ministrski predsednik Ulmanis je že sporočil Letoncem po radiju, da morajo biti pripravljeni na največje žrteve v najkrajšem času. Letonci si naj pripravijo tudi živežnih zalog, da bodo preskrbljeni za eno leto s kruhom in drugim nujnim živežem. Letonski vrhovni poveljnik general Berkis je obiskal zadnje dni estonskega vrhovnega poveljnika generala Lajdonerja. Posveti obeh poveljnikov veljajo tesnejšemu obrambnemu sodelovanju med Estonsko in Letonsko.

Prišli smo se bojevat — ne plesat. Ko so meseca januarja dospele čete iz Kanade (v Severni Ameriki) v London, so se tamčnji ženski krogi razveselili, češ, dospeli so izbori plesalci, s katerimi se bomo v teh težkih časih pozabavale. Napovedana je bila velika plesna prireditev, vse vstopnice so bile razprodane, ženske so jih plačale po dolarju. Račune plesa željnih žensk pa je prekrižal poveljnik kanadskih čet. Izjavil je: »Mi smo prišli iz Amerike v Evropo, ne da plešemo, marveč da se vojskujemo.«

Krivoverci se vračajo. Niso to samo maloštevilni poedinci, marveč številnejše množice. Pozorišče tega razveseljivega pojava ni Evropa, ki ima dovolj krivovercev zlasti v Nemčiji, marveč Aziji. Gre za tisti del Azije, ki je pod vrhovno oblastjo Anglije, za Prednjo Indijo. Na južnozapadni obali (imenovani Malabarski obali) prebiva preko milijon kristjanov, ki se smatrajo za potomec tistih kristjanov, ki jih je v Indiji spreobrnil sveti

Igra je bila dobljena. Kmet je utihnil s svojo zatevko.

»Poslušaj, Sergij,« je nadaljeval Karanzin. »Če bi jaz bil na tvojem mestu, bi se požvižgal na kožuh in bi raje kupil dve kili posušenega mesa. Dobra juha je več vredna ko nov kožuh.«

Kmet se je dal pregovoriti. Vrgel je bone na pult in kupil dve kili suhega, v prahu stolčenega, smrdljivega mesa. Nato je odšel med smehom in šalami prisotnih.

Po Sergijevem odhodu se je Karanzin obrnil na ljudi, ki so se prej za trenutek zasmajali.

»Tovariši, vi ste priče, da v sovjetski Rusiji ni samo joka, kakor pripovedujejo kapitalistični novinarji tujih držav. Prej ste se vsi od srca semejali. Le semejte se; smeh pomlajuje in daljša življene!«

K pultu je stopila neka žena.

»S čim ti smem postreči, Marija Starova?« je smehljaje vprašal Karanzin.

»Krompir bi rada imela.«

»Krompir?« je začudeno vzkliknil prevejanec. »Ali ne veš, da stane kilogram krompirja petdeset kopejk?«

»Vkljub temu mi ga daj! Otroci so lačni in samo z juho jih ne morem nasiliti.«

»Marija Starova, nimam sreca, da bi prodal krompir po petdeset kopejk,« se je kar zvijal od navidezne prijaznosti boljševiški lisjak.

začel obdelavati s kljonom in kreplji. Po srđitem boju je kmet uspel, da je pograbil sekiro in potem, ko je bil že resno ranjen po rokah in glavi, je utegnil svojega krilatega nasprotnika ubiti. Orel je tehtal pet kilogramov.

Miš z leseno nogo
Ameriški kirurg Walter Campen se ponaša, da je imetnik edine miši z leseno nogo. Pred nekaj meseци se mu je miš ujela v past. Gledala ga je s takšnimi očmi, da ji je podaril življene. Ker ji je bila past zdrobila eno nogo, ji je kot kirurg napravil novo nogo iz trdega lesa. Miš z leseno nogo je sedaj neločljiva tovarišica sočutnega kirurga.

*

apostol Tomaž. Večina teh kristjanov so katoličani, ki jih je okoli 800.000 in ki so razdeljeni na rimski bogoslužni obred in na stari siro-kaldejski obred, kateri ima svojo domovo v ozemlju svetopisemskih rek Evfrata in Tigrisa. Poleg katoličanov prebiva tamkaj tudi nad 200.000 monofizitskih krivovercev. Ta krivoverska skupina sicer veruje v božjega Zveličarja, zmotno pa sodi, da je v Kristusu samo ena narava (zato ime monofiziti = enonaravniki), dočim sta v resnici dve: božja in človeška narava. Zadnja leta se opaža med temi krivoverci, ki niso hudobno zagrizeni, težnja po spoznanju resnice in po zedinjenju s katoliško Cerkvijo. Prestopili so v katoliško Cerkev zadnja leta širje monofizitski škofovi, poslednji ob začetku leta 1939.

je vstopilo v katoliško Cerkev tudi okoli 40.000 vernikov.

Kitajska-Japonska. Med temi državama na Dalnjem vzhodu divja vojna že tretje leto. Japonci so se napram Kitajcem prav tako ušteli, kakor sovjetski Rusi napram Fincem. Mislili so, da jih bodo takoj pogazili. Pa jih še do sedaj niso. Vrhovni voditelj Kitajcev maršal Čankajšek stalno napoveduje končno zmago Kitajcem. Japonci so po izbruhu vojne sovjetske Rusije proti Finski začeli z obsežno ofenzivo zoper Kitajce, pa niso uspeli. Kitajci so zadnjici odgovorili s protiofenzivo zoper Japonce, ki so bili iz svojih postojank vrženi nazaj ter so pretrpeli tako velike izgube. Kitajci v veliko hrabrostjo branijo svojo državo in njeno neodvisnost.

Kratke tedenske novice

13 ljudi so podvili snežni plazovi v dalmatinškem okraju Tomislavgrad. Mrvi so iz vasi Čebarevci, Kovači, Dolni Bristnik, Omor in Borčane, in sicer širje moški, sedem žensk ter dva otroka. Plazovi so porušili v teh vaseh veliko hiš, čredo ovac, mnogo goveje živine, hrane ter krme.

Bivši avstrijski kancler dr. Schuschnigg je bil po francoskih poročilih iz Švice, prepeljan z Dunajem v neki monakovski zapor, kjer je čisto osamljen in ga tudi žena ne sme več obiskovati. Kancler je popolnoma osivel, telesno oslabel in poten strani telesa skoraj ohromel.

90 milijonov lir je dala italijanska vlada agrarni banki za nakup zadolženih malih posestev v Julijski Krajini.

Tri milijarde dinarjev je zaplenila nemška vladava korist države nemškemu v Švico pobeglemu veleindustrijalu Thyssenu, ki je pomagal z velikimi denarnimi podporami narodnemu socializmu do vlade. Zaplemba premoženja je sledila na podlagi Thyssenove izjave, da »upa, da bo dalje časa živel kot sedanji narodnosocialistični mogotci«.

Nemci gradijo velike podmornice za prevažanje blaga skozi zavezniško pomorsko zaporo.

Šest nemških podmornic so potopili zaveznički v enem tednu. Dve podmornici sta bili potopljeni 9. februarja, štiri pa 14. februarja. Od zadnjih dveh sta bili potopljeni pol ure zatem, ko sta torpedirali neki angleški parnik.

Angleži so nevarno poškodovali v norveškem morju nemško s topovi oboroženo veliko ladjo »Altmark«, ki je vozila iz Južne Amerike v Nemčijo 55 ujetih angleških častnikov in 220 nemških Angleški ujetnike so osvobodili. »Altmark« je bila v zvezi z lani pred južnoameriškim pristaniščem Montevideo potopljeno veliko nemško Križarko »Admiral Graf von Spee«. Nemci se hudo razburjajo, ker je napadel »Altmark« angleški rušilec v neutralnem morju.

Poljski trgovinski mornarici, ki je 90 ladjam, ki so se zatekle ob izbruhi vojne v razna pristanišča nevtralnih držav na Baltskem morju, je uspel posamič in v skupinah proboj skozi ožine na Severno morje in bodo sedaj sodelovale z zavezniško trgovinsko mornarico.

Japonska je slavila sredi februarja 2600 letnico ustanovitve države in nastopa vladarske hiše. Sedanjii japonski cesar Hiro Hito je 123. vladar po vrsti.

Združene ameriške države gradijo pred nosom Japonske na otoku Guam, največjem v skupini Marianov, najmodernejšo pomorsko trdnjavijo, katera bo ameriški Gibraltar.

Korpulentnim in mišičastim, pri katerih se počakujejo znaki raznih težav zaradi nezadostnega izločevanja sokov, izborno pomaga večtedensko pitje naravne »Franz-Josefove« grena vode. Taki ljudje se morejo tudi doma — seveda pod nadzorstvom zdravnika — zdraviti za shujšanje.

Reg. po mis. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485, 25. V. 35.

Ustvarjanje nove fronte na bližnjem vzhodu

V Moskvi je bila podpisana v prvi polovici februarja trgovinska pogodba med Nemčijo in sovjetsko Rusijo. Izmenjava blaga po tej pogodbi med obema državama predvideva letno vrednost 15 milijard dinarjev. Rusija zagotavlja Nemce, da jih bo zalagala z živežem ter rudnimi, Nemci pa bodo pošiljali za te ruske pošiljke svoje industrijske izdelke. Po sklenjenem trgovinskem sporazumu je nastalo v Nemčiji poglavitno vprašanje, kako naj organizira in za stalno zavaruje dobrovojovske virov za preživljvanje svojega prebivalstva ter za preskrbo rudnim za nemško industrijo in predvsem pa petrolejem za vojne potrebe. Za prevoz živiljenjskih potrebščin pride za Nemce v poštev železniška zveza Odesa—Lvov, za prevoz petroleja iz Baku na Kavkazu pa železnice čez Ukrajino.

Angleški listi so pisali, da je poslala Nemčija 2000 svojih častnikov-strokovnjakov na Kavkaz, kjer utrjujejo sovjeti svoje petrolejske vrelce okrog mesta Baku po vzorcu nemške zapadne Siegfriedove črte. Z nemško pomočjo in pod nemškim vodstvom bo zavarovana z utrdbami železnica Odesa—Lvov.

V Londonu in Parizu se dobro zavedajo, na kak način si hočeta pomagati Nemčija ter Rusija in ustvarjajo novo vojno fronto na Bližnjem vzhodu.

Okrog sredine februarja je bilo v Egiptu izkrcanih iz Avstralije in Nove Zelandije pri-peljanih 30.000 vojakov. S tem je angleško-francoska armada pod poveljstvom francoskega generala Weyganda v Siriji narasla na 570.000 mož.

Namen te velike zavezniške vojske je pravljeno za morebitni angleško-francoski naskok proti Rusiji v petrolejskem ozemlju na Kavkazu. V tem primeru bi bile sovjete in Nemcem odrezane pogonske možnosti za nadaljnjo vojno. Drugič pa se lahko zavezniški armade v Siriji z dovozom angleških in francoskih kolonialnih čet sta dovolj jasna dokaza, da se pripravlja ter ustvarja za to spomlad nova fronta na Bližnjem vzhodu. Boji in zmage na tej črti bodo odločile za bodoče posest sovjetskega petroleja na Kavkazu in angleškega ter francoskega v Iraku ter Iranu v osrednji Aziji.

Angleži in Francuzi, Nemci in Rusi hočejo za vsako ceno v tej vojni odločiti gospodarstvo nad glavno pogonsko silo v moderni vojni — nad azijskim petrolejem!

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

Smrtna kosa v Brezolah pri Račah. Dne 9. februarja je umrla pobožna, marljiva in pridna krščanska žena Neža Mom. V njeno hišo je dolgo zahajal »Slov. gospodar«. Pogreb pokojne se je vršil dne 11. februarja v obilni udeležbi

sosedov, prijateljev in znancev. Zapusča štiri sinove in tri hčere. Blagopokojni naj sveti večna luč, preostalim srčno sožalje!

Smrt mlade žene. V Dobrovcah pri Mariboru je umrla dne 6. februarja 35 letna žena

sosedka, prijateljev in znancev. Zapusča štiri sinove in tri hčere. Blagopokojni naj sveti večna luč, preostalim srčno sožalje!

35

ki je stal spet tik vasi, odkar so ustavili preiskavo zaradi ognja pri Martinu, ker krivca niso mogli najti. Ciganica Kata je bila po svojih ciganskih opravkih v vasi, mali cigančiči so skakali po grmovju in kraj vode delali hišice iz peska in blata, Ugarkovič pa je sedel sam pred šotorom in držal med nogami nakovalo ter koval žebanje. Ko je opazil pisarja, je dvignil kuštravo glavo, pokazal svoje bele zobe in vrgel kladivo na stran:

»E, ravno prav, Mikica! Hotel sem te poiskati, da ti povem novico.«

»Kaj je, Ugarkovič?« je vprašal mali.

»Ti — ali nisi vprašal, kje je Luka, a?«

»Da, kje je?« je vprašal pisar radovedno. »Ali je še živ?«

»Še.«

»Povej, kje!«

»Kaj mi daš, če ti povem?« se je nasmejal cigan in mu pomolil roko.

»Kaj je, kaj?« se je razjezikl pisar. »Ne nori, povej! Ne bo ti žal. Zdaj nimam ničesar.«

»Eh da! To obečuješ. Toda kdaj mi boš dal?«

»Ali ti nisem kum? Ali sem se ti že kdaj nalagal, kadar sem ti kaj obljudil? Ti si capin capasti, črnih grdi!«

»Haha! Poglej ga! Kako se repenči kum! Takoj prekipi lonec. Saj so le norci. Pa čuj! Moji bratje so ga

Avgust Šenoa:

Berač Luka

Povest iz vaškega življenja

*

Čudne misli so obšle pisarja. Ali ni človeško življenje podobno pipi tobaka? Ko je pipa polna do vrha, se žari, iskri se, kadi se, da je veselje. Toda vedno več je pepela, nazadnje pa pipa ugasne, nič drugega ne ostane kakor pepel...

Mikica se je stresel, čutil je, da tudi v njegovem življenju iskra bolj in bolj pojema.

Čemu sem jaz vraga na svetu? se je vprašal. Ne menim se za to, kaj ima svet od mene; vprašam: kaj imam jaz od življenja? Res je, s tujim se redim, toda le s tujim krompirjem; bilo pa bi pametnejše, da bi jedel tujo slanino. Če me ulovijo, ali mi bo kaj slabše? Bom imel vsaj kje spati in kaj jesti, sodnija pa te ne rubi za hrano in stanovanje. Ena mastna pečenka mi je ušla — Luka. Ej, ko bi ga dobil v pest, ne bi mi ostala, prazna! Zanič si, Mikica! Ali si se zato naučil pisati in brati, da si še toliko ne znaš zasluziti kakor cigan? Glej, pametna misel! Cigan mi mora plačati, mora, pasja duša, ali pa jo bo skupil.

Počasi je krenil Mikica k Ugarkovičevemu šotoru,

Krompir se sam lupi
V Ameriki so iznašli nov način, po katerem se krompir sam lupi. Ta krompir gre hitro skozi plinski plamen s temperaturo 950 stopinj Celzija. Ta vročina povzroči, da se vlaga pod krompirjevo kožo spremini v paro in kožo razžene v drobnih koščikih. Močan curek vode odstrani ostanke loputine, a z usmerjenim tokom to vlago hitro posušijo. Neka ameriška tvrdka si je pridobila patent za ta postopek in ga pripravlja, sedaj za velika hotelска podjetja ter družge velike potrošnike.

*

Svet nosi v glavi
V Helsinkih zbuja pozornost študent zemljepisja Weinö Koskilainen, ker je pri nekem izpitu prevzel nalogi,

Julijana Pojnkiher. Bolana je bila včinoma vse leto. V Ormožu je bila operirana. Operacijo je dobro prestala, doma pa je začela zopet bolehati ter je ležala v hudih bolečinah tri mesece. Zapušča tri nedorasle otroke. Pogreb se je vršil dne 9. februarja pri obilni udeležbi občinstva.

Smrt v Dragogradu. V preteklem tednu smo pokopali Wolfa, usnjarja in posestnika iz Dragografa. Bil je splošno priljubljen, pošten in pravičen. Naj počiva v miru!

Smrt je pobrala smehljajočo deklico. V Ciglencih pri Sv. Martinu pod Vurbergom je po kratki in mučni bolezni umrla 15 letna Tinika Valentin, ki je bila vedno vesela in smehljajoča. Za njo žalujejo posebno dekleta, njene sovratnice, ki so jo spremajale v obilnem številu na zadnji poti. Naj ji bo zemljica lahka, staršem, bratu in sestrarju pa naše iskreno sožalje!

Sirkov majer je umrl pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Umrl je nekdanji dolgoletni »Sirkov majer« Franc Galun, star 70 let. Ko se je na pustni večer s svojo družino vračal od obiska pri svojih nekdanjih gospodarjih, ga je založila vsled srčne kapi nagla smrt, pa ne nepripravljenega: saj je še prejšnjo nedeljo bil pri sv. obhajilu in dan na dan je bil navadno med prvimi v cerkvi. Poštenjak, stara korenina, vse življenje skrben in delaven, blag mož in oče, naj uživa bogato plačilo pri Bogu, ki naj tolaži žaluočo vdonovo in otroke!

Smrt vzgledne žene. Pri Sv. Rupertu v Slovenskih goricah je 4. februarja umrla Lizička Senekovič. Bila je zvesta krščanska žena. V 40 letu je zapustila moža, sina in hčerk. Do mači pevci so ji ob grobu zapeli žalostinko v slovo. Naj bi zo zemljica lahka, možu in preostali pa naše iskreno sožalje!

V lepi starosti 88 let je v Nedelicici mirno v Gospodu zaspal posestnik Hozjan Jožef. Naj mu bo lažka zemlja — preostalim pa naše sožalje!

Smrt je kesila pri Sv. Andražu v Halozah. V novem letu je začela smrt pri starih. V Sp. Leskovcu je 11. januarja pobrala Kozel Marijo v 83. letu. V Trdobočjih je 25. januarja vzela po daljši bolezni krojača Šmigoc Matoveč v 76. letu. V Mali Varnici je v snegu našla samskega viničarja v 59. letu. V Gradišču nas je 3. februarja v 66. letu zapustila vdova Cafuta Marjeta. Po dolgi bolezni je dne 12. februarja v 60. letu zatisnil trudne oči blagi brat dveh dobrih sester Filip Petrovič v Veliki Varnici. Bolezen si je nakopal v svetovni vojni v Galiciji. Tem petim so sledili še trije otroci v krstni oblekci. Če od 12 rojencev odstojemo osem umrlih, nam ostane majhen prebitek: štirje. Vsem našim ljubim rajnim mir in pokoj!

Vzorna žena umrla. Dne 11. februarja je umrla v Galiciji pri Celju daleč načrtovan znana in priljubljena Frančiška Pečnik ali pod splošnim imenom znana Krušekova teta iz Gorice. Dočakala je lepo starost 85 let. Bila je botra nad osmedesetim otrokom. Sploh je bila zgled krščanske žene in matere. Še lansko leto smo jo videli vsak prvi petek v mesecu pri mizi Gospo-

dovi, pa čeprav je imela do cerkve skoraj eno uro. Kako je bila rajna priljubljena, je pokazal njen pogreb, katerega se je udeležilo veliko število ljudi od blizu in daleč. Naj ji presv. Srce Jezusovo, katero je v življenju tako goreče častila, bogato poplača vsa njena dobra dela! Naj počiva v miru! — Žalujočim ostalim naše iskreno sožalje!

Smrt zasluznega moža. Dne 7. februarja je umrl v Celju, Cesta na grad št. 9 gospod Per Andrej. Pokojni je bil določen na ročnik »Slov. gospodarja« ter zasluzen za slovensko narodno stvar, za kar mu bodi Bog obilen plačnik, preostalim pa naše iskreno sožalje!

Spomin na rajnega msgr. župnika Jakoba Gašpariča. Od Sv. Ruperta nad Laškim smo prejeli: Iskrenemu sožalu za rajnim trboveljskim župnikom Jakobom Gašparičem se pridružujemo tudi župljani Sv. Ruperta nad Laškim. Rajni gospod je bil namreč celih 14 let, od leta 1910 do 1924. tudi naš predobri dušni pastir. Ko tem potom izražamo svojo globoko žalost nad prezgodnjim smrtjo blagega gospoda, se čutimo dolž-

ne, izjaviti vsem tistim, ki so imeli srečo biti njegovi župljeni, da je bil rajni gospod tudi v naši tako razsežni, vseskozi hriboviti, zato nadvse težavnji župniji nadvse dober, očetovski, skrbni in požrtvovalni dušni pastir. Z nami je gospod Gašparič ne samo delil vse nadloge in nepopisna trpljenja svetovne vojne, on nam je bil vsa težka leta najbolj svetovalec, pomočnik in tolaznik. Prevzel je gospod v tistih težkih časih k vsem dušnopastirskim težavam še breme občinskega tajnika ter zlasti v tej službi storil in posredoval župljanim neštivilne dobrote. V župnijski krovni je g. Gašparič nad vse skrbno in vestno zabeležil vse dogodek, trpljenja in nadloga svetovne vojne, vse padle vojake, vse v vojake odpoklicane. V teh lepih spominih nas je težko zadela vest o smrti preblagega gospoda, in zato smo se na povabilo sedanjega župnika na osmino njegove smrti, dne 9. februarja, mnogoštivilni zbrali v cerkvi pri žalni službi božji za rajnim nepozabnim duhovnim očetom. Počivaj v miru, dobrí dušni pastir, Bog Ti naj poplača vse dobrote Tvojega blagega srca!

Dopisi

Dravska dolina

Dragograd. Sv. misijon bomo imeli letos v naši proštijski cerkvi od 12. do 19. marca. Vodili ga bodo očetje frančiškani: p. Gabrijel Planinšek iz Ljubljane, p. Benvenut Winkler iz Ljubljane in p. Otmar Vostner z Brezij. Že sedaj se skrbno pripravljajmo! Vsaka družina v župniji bo dobila tiskano vabilo z natančnim sporedom. Vsi sodelujmo, da bo ta misijon v Dragogradu dobro uspel. Sv. misijon v takem obsegu najstarejši farani ne pomnijo. Udeležimo se tega — bogove, če bomo prihodnjega še doživelji. Morda je to zadnji klic milosti božje, ki nas hoča spraviti z Bogom. Vse, ki hodite v našo cerkev k nedeljski službi božji, vabimo, da se tudi misijonski prireditev udeležite. Posebno slovesen bo zaključek na Jožefovo zvečer z rimske procesijo po trgu. — Naša proštijska cerkev je lansko leto dobila vsa nova vrata, zunanja in notranja mražolovna. Za pokritje kamenitega tlaka pa so se nabavili novi kokosovi tepih. Sicer bi v letošnji zimi v naši cerkvi ne mogli vzdržati. — V minulem letu smo imeli v naši župniji skrajno malo mladičev, samo 11, pa še od tega osem otrok. Rojenih je bilo 33; poročenih 13 parov.

Kozjak

Kapla. Naša planinska vasica je slavila dne 11. t. m. lepo slavje, dobili smo namreč nov telefon, ki je bil ta dan izročen javnemu prometu. Mi smo oddaljeni od železniške postaje Sv. Ožbolt 8 km, 800 m visoko na severni meji in nimamo nobene cestne zveze z ostalim svetom razen globič, ki vodijo v dolino in ki so v primeru deževja neuporabne. Za napredok našega kraja se je zlasti zavzel bivši poslanec g. Gajšek, ki nam je omogočil novo zvezo s telefonom. Po mnogih intervencijah se mu je posrečilo, da smo

to novo napravo dobili, ki stane državo 40.000 dinarjev. Tudi domača občina je prispevala z delom in prevozom, da je bilo vse čimprej gotovo, pa še vseeno nas je huda zima prehitela, tako, da smo delo prekinili za dva meseca. — Gospod župnik je že pri pridihi omenil pomen tega telefona za naš kraj in ljudstvo poučil, kako se ga lahko poslužuje. On je tudi blagoslovil naprave. Bivši poslanec g. Gajšek je v daljšem govoru obrazožil vso skrb naše stranke za severno mejo, zlasti postavitev železniških postaj, zgraditev cest in vodovodov. Povedal je, da je g. ban dal za cesto za Kaplo 200.000 din, da se z delom takoj prične, čim skopni sneg. — V imenu poštne uprave je g. Zmazek, šef t. t. odseka iz Maribora s primernim govorom izročil javni uporabi telefon. G. šolski upravitelj pa se je zahvalil posebno g. Gajšku za ves njegov trud v imenu državnega uslužbenstva, ki na tem temežem mestu vrši svojo dolžnost. — Med prisotnimi smo videli zlasti mnogo onih, ki so bili naši politični nasprotniki. Upamo, da bodo uvideli, da je naša pot prava in se priključili nam ter nam pomagali graditi in ne bodo rušili ono kar mi postavljam.

Pohorje

Ribnica na Pohorju. Pred par dnevi je bilo na dražbi prodano v Hučem kotu posestvo, na katerem je kmečka družina gospodariila skoro sto let, vsled tega, ker lastnica-vdova ni mogla plačati 4000 din dolga, čeprav je posestvo vredno 300.000 din. Lastnica ni mogla dobiti potrebnega posojila. Tako gre naš pohorski kmet počasi s posestev, ki prehajajo v roke veleposestnikov. Ti porušijo poslopja in zasadijo polja in travnine z gozdom in tam, kjer so delale na polju pridne kmečke roke, nastaja gozd, kmet pa gre kot

videli predvčerajšnjem v mestu. Kupoval je nekaj na trgu.«

»Kakšen je?«

»Oblečen je kakor berač, pa ni beračil.«

»Ah, dobro! Prišel bo v Jelenje.«

»Misliš?«

»Gotovo bo prišel. Toda kje prebiva? Kam je šel?«

»Ne vem. Bratje so ga vprašali. Ni jim hotel povediti.«

»Dobro, prišel bo. Toda čuj, kum, zdaj ti bom jaz rekel besedo.«

»Kaj je?«

»Daj mi denarja! Treba mi ga je.«

»Jaz tebi? Ho, ho, ho! Ali je kum znored? Od kod črnuhu grdemu denar?«

»Ne čenčaj! Jaz vem, kar vem. Ti si včeraj Juriju prodal kobilu.«

Cigan se je stresel od jeze.

»Da, prodal sem, plačal pa mi jo šele bo,« je za mrmral jezno skozi zobe.

»Ne cigani! Za gotov denar si mu jo dal. Daj denar! Lačen sem, žejen, tobaka nimam.«

»Pa sedi, ostani tu, dej z nami, na, vzemi si tobaka iz mojega mehurja!«

»Nočem, denarja hočem.«

»Ne dam.«

»Ne daš?«

»Ne.«

»Dobro. Tedaj pojdem na sodnijo pa bom povedal, kak svat si, kdo je Martinu pobil živino, kdo mu zažgal seno.«

Cigan je zlezel vase, zaškripal — toda naglo je planil:

»Eh, tudi tebe bodo zaprli; ti si me za to plačal.«

»To mi je vseeno, bom imel vsaj hrano in stanovanje, kaj meni? Jaz nimam žene in otrok, toda ti —«

»Kdo mi bo dokazal?«

»Tvoje šilo, ki ga imajo na sodišču.«

»Šilo je šilo.«

»Ni,« se je pisar hudobno nasmejal. »Tvojih šilj je dosti po vasi, vsako ima svoje znamenje in pri držaju majhen križec. Rekli bodo kmetje, čigavo je, povedali bodo tudi tvoji bratje cigani, da je šilo Ugarkovič koval, samo da sebe operejo.«

»A ti si mi kum? Ti si kum? Kje ti je duša?« je zastokal kovač napol ihteč.

»Daj ti moji duši mir! Želodcu ni mar za kumstvo. Denarja mi daj!«

Črni kovač se je grizel od jeze. Vzdihnil je in segel v žep, privlekel mošnjico iz njega, jo odprl in začel drobiž preštrevati.

»Papirja, papirja, kum!« je velel pisar hladno, »ni-

da nariše zemeljsko karto po spominu. V sedmih urah je brez vsake pomoči in tudi brez vsake druge karte izvršil to delo in sicer z veliko natančnostjo. Razen celin in poedinih dežel na njih je narisal vse večja gorovja, otočke in reke in 500 mest je postavil natančno tja, kamor spadajo. Mladi mož ima dobesedno ves svet v svoji glavi.

*
Obleke iz aluminija

Da je mogoče iz stekla izdelati tkanine, ki so uporabne za izdelavo oblek in nogavic, je bilo še pred kratkim novost. Sedaj ni več. Avstralški strokovnjaki pa izdelujejo sedaj iz plutovine blago, ki se odlikuje s svojo lahkoto, nepremočljivostjo in trdnostjo. Njih ameri-

hlapec s trebuhom za kruhom. Ali ni žalostna usoda našega dobrega Pohorja? Kaj pravi k takim primerom komisija za prenos nepremičnin?

Slov. Bistrica. V nedeljo, 25. februarja, ob treh popoldne nas obiščejo člani Prosvetnega društva iz Črešnjevca. Na odru v hotelu Beograd vprizorijo pretresljivo dramo »V temotik«, v treh dejanjih. Ker so Črešnjevčani naši najbližji sosedji, so vsi prijatelji naše prosvete iskreno vabljeni!

Slovenske gorice

Sv. Lenart v Slov. goricah. Prosvetno društvo »Zarja« namerava vprizoriti dne 25. februarja t. l. po večernicah v društveni dvorani ljudsko igro »Številka 13«. Zaradi pretresljive vsebine bo igra vsem ugajala. Zato so prijatelji vabljeni k najobilnejši udeležbi.

Sv. Urban pri Ptaju. Dekliški krožek pri Sv. Urbanu priredi v nedeljo, 25. februarja, ob treh popoldne igro »Nevesta iz Amerike«. Obenem nastopajo mladenke s simboličnimi vajami. Med odmori igra naš novi tamburaški zbor.

Mursko polje

Veržej. Duhovne vaje za salezijanske sotrudnike in sotrudnice bodo letos v kapeli Marijanšča od 5. marca zvečer do 9. marca zjutraj. Vabimo k obilni udeležbi!

Dravsko polje

Marihor. Nekrep Marija, lastnica gostilne »Prljat konju« v Vetrinjski ulici, obhaja 24. februarja svojo 50 letnico. Slavi dvojni jubilej, ker bo prihodnje leto tudi 25 let, odkar je gostilničarka. Jubilantka izvira iz znane in splošno spoštovane družine Koropec iz Poljčan, kjer je imel gostilno dolga leta tudi njen oče, sedaj že pokojni Simon Koropec. Jubilantka je znana v najširših krogih kot pridna in marljiva ter naklonjena vsakemu, kateri se je zatekel k njej za kako pomoč ali podporo. Podpirala je tudi celo vrsto dijakov s tem, da jim je dajala zastonj hrano in oskrbo. Želimo jih, da bi ta svoj dvojni jubilej obhajala v krogu svoje družine in znancev ter prijateljev pri zdravju in veselju ter da bi nam bila ohranjena čila in vedra ter dobrotljiva še vrsto let!

Sv. Martin pri Vurbergu. Pri nas smo ustavili fantovski odsek, ki prav lepo napreduje. Najbolj požrtvovalen je predsednik. Dne 18. februarja smo igrali igro »Črni križ pri Hrastovcu«. K fantovskemu odseku vsako nedeljo pristopajo novinci, iz česar se vidi, da je delo odseka uspešno.

Sv. Miklavž na Dravskem polju. Prosvetno društvo bo imelo v nedeljo, 25. februarja, ob dveh popoldne v šoli redni letni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Govornik pride iz Maribora. Vljudno vabimo redne in nove člane, da se občnega zabora sigurno udeležijo.

Ptujska gora. Naši farani so v soboto zvečer zmanj poslušali, kdaj se bo oglasil misijonski zvon in jim naznani začetek sv. misijona. Misijon je namreč zaradi bolezni g. misijonarja za en teden preložen in se bo vršil od 25. februarja do 3. marca.

ški tovariši pa se ponajpote z drugim izumom: ugotovili so, da se da iz aluminija izdelovati tkivo, ki je nad vse mehko in prilagodljivo, kakor svila. Z aluminijastimi nitmi se dalo dosegiti najbolj srovevrstni barvni učinki. V kratkem bodo imeli na ameriškem trgu obleke, čevlje, klobuke in ročne torbice iz aluminija.

★

Fižol — zdravilo
Fižol ni samo dragocene živilo, temveč ima v sebi tudi razne zdravilne sile. V prvi vrsti uporabljajo fižol za mehčajoče obkladke, tudi zoper nečisto kožo in izpuščajo se fižol z uspehom uporabila. V ta namen omehčajo beli fižol v dobrem jesihu, dokler se mu zunanja koža ne spusti. Jedra

sem berač, da bi mi cigan podaril krajcar. Sezi v nedra, za telovnikom imaš večji denar.«

Cigan ga je ošnil z očesom polnim srda in je postavil trepetajoč roko na prsa.

»No, hitro!« se je zadrl pisar in udaril z nogo.

Cigan je izvlekel listnico, jo položil med kolena, z muko je izvlekel goldinar in ga dal nadležnežu.

»Še!« je rekel ta in tlačil bankovec v žep.

»Pa — — je zaškripal kovač.

»Še štiri!« se je napihlil pisar in dvignil štiri prste.

»Kuga! Kaj me odiraš! Oj, žalostna majka moja!«

»Ne pomaga nič, kum! Še štiri!«

»Na, požri, hudir!« je dihnil kovač besno in zagnal preden štiri goldinarje.

Pisar jih je pobral, pogledal proti soncu, če niso ponarejeni, pokimal in jih vtaknil v žep.

»Tako,« je rekel in se usedel zraven kovača na zemljo, »to je za zdaj dosti. Vidiš, zdaj sem ti spet kum. Samo pametno je treba.«

»Vražji kum si.«

»No, no, no! Zdaj mi daj še tobaka pa sva si spet dobra prijatelja.«

Cigan je vrgel mehur predenj, pisar si je napolnil pipo, prižgal in potegnil dva, trikrat pa dejal:

»Ali pa veš, zakaj vprašujem po Luku, zakaj nanj prežim?«

Cirkovce. Od nas že dolgo ni bilo nič slišati. Toda vkljub hudi zimi pri nas ne spimo, temveč se zelo pridno gibljemo po naši dvorani. Sedaj bomo nudili obiskovalcem naših prireditve spet krasno igro »Dve materi«, in sicer 25. februarja ob treh popoldne v režiji agilne sodelavke gdene Elkartove Micike.

Cvetkovci. Dne 12. februarja je g. Petek Fr. ujal v Pesnici veliko ribo, težko 15.45 kg, katera mu je pri lovu prizadejala velik napor, pretrgala mu je dvakrat mrežo, končno se mu je po vedenjem naporu le posrečilo jo vloviti. Kljub hudemu mrazu, ki je pritiskal tiste dni, je moral skočiti do kolena v vodo. Redki primeri so, vloviti v naših vodah tako veliko ribo. V letu 1863. je ujal g. Anton Horvat v Pesnici ribo s težo 20 kg, od tistega časa pa ni imel pri nas noben ribič velike sreče na takega velikana. — Zadnjo nedeljo sta slavila 40 letnico zakonske zvestobe gg. Ivan in Frančiška Petek, posestnika v Cvetkovcih, v krogu svojih treh hčera, zetov in vnukov. K jubileju jima častitamo in želimo, da bi dočakala še zlato poroko! — Od 13. do 15. februarja se je vršil v Ormožu zadružni tečaj, katerega se je udeležilo iz našega kraja lepo število agilnih fantov. Pričakujemo, da bodo nauke dobro porabili v bodočnosti!

Slovenska Krajina

Murska Sobota. S tukajnjega okrajnega sodišča je premeščen v Laško sodni pristav g. Miha Jereb. Za sodnika našega okrožnega sodišča pa je imenovan g. Ceršak Franc, doslej sodni starešina v Prevaljah. — Dne 10. februarja so imeli naši agilni gasilci svoj letni občni zbor, katerega se je udeležilo lepo število članov. Ponovno je bil z malimi spremembami izvoljen stari odbor z g. Benkom na čelu. — Pred kratkim je bil občutno kaznovan trgovec Samuel Kohn, ker v času pomanjkanja petroleja istega ni hotel prodajati ter je navjal cene, čeprav ga je imel v zalogi precejsnjo količino. Obsojen je bil na en mesec zapora in na 6000 din denarne globe. — Od naše pošte je premeščena v Velenje gđčna Hočevar Heda, a na njeno mesto pride iz Velenja k nam g. Horvat Mihela.

Turnišče. Zaradi velike množine snega, katerega težo je povečal še dež, ki je pred nedavnim padal, se je na večih stanovanjskih, odnosno gospodarskih poslopjih porušilo ostrešje. Po taki nezgodji je bil prizadet tudi posestnik Dugas Ivan, kateremu je sneg podrl streho na gospodarskem poslopu. Škoda je tem večja, ker je opeka in tramovje pri padcu polomilo tudi večino kmetijskega orodja, ki se je nahajalo na gumnu.

Beltinci. Že večkrat je bilo omenjeno v našem časopisu, da se je poštni avtobus, ki je vozil na progi Murska Sobota—Beltinci—Dol. Lendava, pokvaril, vsled česar se je moral promet na tej progi skrčiti, kajti poštno ravnateljstvo nima zanj nadomestila. Občina Lendava, okrajno načelstvo v Murski Soboti ter gremij trgovcev v Soboti so prosili poštno ministrstvo za nov avtobus, a dobili so odgovor, da njihovi prejšnji zamenjani mogoče ustrezti, ker ni na razpolago tozadavnega kredita, zato novega avtobusa ne more nabaviti. Obljubilo pa je, da bo z novim

proračunskim letom nabavljenih več voz in bomo takrat verjetno tudi mi dobili nov avtobus. Vendar pa se nam tako čakanje zdi predolgo, zato zahtevamo, da se našim upravičenim željam čimprej ustreže; kajti tudi mi smo redni davkoplăcevalci in to še z večjim davčnim količnikom kot ostali deli Slovenije.

Dobrovnik. Pretekli teden je v bližini Dobrovnika pristal majhen balon, za katerega nihče ne ve, od kod je priletel in čigav je, ker je bil prazen. Spravili so ga na orožniški postaji.

Veliki Dolenci. V nedeljo dne 11. februarja je bilo ustanovljeno Prosvetno društvo pod vodstvom preč. g. provizorja Horvat Franca. že ob ustanovitvi se je vpisalo nad 30 članov, upamo pa, da bo število članstva z vsakim dnevom naravnalo. Naš cilj pa je, zidati si društveni dom in v tem oziru računamo s podporo naših dobrih prijateljev.

Haloze

Leskovec. Takoj po prevratu se je poštno ime »Sv. Andrej pri Leskovcu« iz tehtnih razlogov spremenilo v ime »Sv. Andraž v Halozah«. S tem se je hotel zbrisati spomin na tlačanstvo, obenem pa se je poskrbelo za natančno označbo, tako da so zamenjave izključene. Dandanes se le redko še priperi, da v Ptiju kak uradnik ne loči Haloz od Slovenskih goric. JNS je za naše štiri zdržene stare občine hotela skupno ime Leskovec. Mnogi so temu nasprotovali, pa brez uspeha. Lani pa se je vendar tudi naša občina prekrstila iz »Leskovca« v »Sv. Andraž v Halozah«. Tako torej imamo sedaj enotno ime župnije, pošte in občine ter bo sedaj vsaka zamenjava izključena. Želeti je, da bi zanaprej ves poštni župnijski in občinski okoliš bil vedno enotnega trdnega državnega, narodnega in krščanskega mišljenja. Sloga jači, nesloga tlači. Bodimo gospodarji, ne tlačani!

Savinjska dolina

Celje. Okoliško Prosvetno društvo na Lopati je imelo zadnjo nedeljo svoj drugi občni zbor. Za to zborovanje je bil povabljen g. Rado Zakonjšek, ki je imel predavanje o tisku. Naročal je navzočim prosvetnim delavcem, naj skrbijo za širjenje katoliškega časopisa in knjig med ljudstvom. Tudi to je važno in najbolj uspešno delo za ljudsko prosveto. Iz poročil odbora je bilo razvidno, da se je društvo v preteklem letu živahnogibalo. Velika ovira, da se društvo ne more dati razmah, kot bi bilo želeti, je pomanjkanje prostora. Trenutno se vrše zborovanja v prostorih Frecatove hiše. Upanje pa je, da si bo društvo postavilo svoj dom in se tako postavilo na lastne noge. Le po začrtani poti naprej!

Trnovlje pri Celju. Okrajinetski odbor v Celju je na svoji zadnji seji sklenil, da s prvim aprilom prevzame novo dograjeno cesto Trnovlje—Arclin v svojo oskrbo. Tako se bo občina zopet rešila skrb in stroškov za vzdrževanje za nad 2 km dolge ceste. Omenjena cesta se je v kratki dobi poldrugega leta dogradila in sedaj še od okrajnega cestnega zastopa prevzela v oskrbo, kar je vsekakor lepa pridobitev za občino. Vasi Trnovlje, Dobrova in Arclin so mnogo pridobile

»Gotovo zato, da bi ti dal denarja.«

»Eh, kaj dal; jaz še mislim ne na to, jaz mislim vzeti.«

Cigan je pazljivo dvignil glavo in pogledal pisarja izpod očesa.

»Da, da,« je potrdil pisar, »vzeti, vzeti!«

»Kako?«

»Poslušaj! Toda pri moji veri, če narobe stopiš, ti utegnejo sneti glavo. Dobro bova zaslužila, jaz pol, ti pol, vsakemu bo dosti. Ali veš, zaradi koga si podavil Martinovo živino in začgal Martinovo seno? Zaradi Luke, da, da. Treba je bilo bogatega kmeta uničiti, da pride Luku v pest, da si od Luke vzame denar na posodo, in ko bi ga bil imel na vajetih, ga je hotel berač stisniti, naj mu da hčer za ženo.«

»Maro!« je zinil cigan začudeno. »Luka — Maro?«

»Da, Luka Maro! Ha! Ha! Ha! Jaz sem delal, tudi ti si delal, Luka je mislil, da bo na kraju za njega dobro. Ampak on je norec in lopov. Pokesal se je zaradi živine in sena, hotel je mene spraviti v blato, prodal je svoje zadolžnice za gotov denar, da bi si sam pridobil starega in dekle, midva pa naj bi ostala norca in grešnika, on pa svetnik. Uštel se je, vedel sem, da se bo uštel. Kako bi dečla mogla vzeti njega, takega capina in pankrta? Nasedel je, tudi jaz sem mu neki stotak pobral iz žepa. Ampak mislil sem vse dobiti. Luka ima pri sebi gotov

s to cesto. Tako se tudi tukaj vidi, da ni vseeno, kdo stoji na čelu naših javnih ustanov. Za to cesto so se naši predniki potegovali že nad štiri deset let. Naši može pa so v kratkem času dosegli, da so se dobili potrebeni krediti in se je tako uresničila dolgoletna želja. Zahvala vsem, ki ste k temu pripomogli!

Galicija pri Celju. Naše Prosvetno društvo je vprizorilo na pustno nedeljo pri Špergerju štiri burke, primerne za pustni čas. Največje priznanje je žela nova zabavna komedija »Pustna potica«, pa saj sta se Urška in Miha res prav dobro postavila in odrezala! V nedeljo, 11. februarja, pa se je vršil v župnišču občni zbor Fantovskega odseka. Izvoljen je bil nov odbor s tovaršem Rožičem Josipom na čelu.

Vojnik. Fantovski odsek in Dekliški krožek priredita v nedeljo, 3. marca, ob treh v posojilnični dvorani v Vojniku svojo prvo televadno akademijo z jako izbranim sporedom.

Smarski kraji

Šmarje pri Jelšah. V našem srezu je po Svečnici malo zima ponehala. Sneg je še precej velik, kljub temu pa že kmetje sedaj v tem času vozijo gnoj na polje, travnike in vinograde. Ko bo sneg skopnel bodo imeli kmetje, posebno pa pridni sadjarji dosti dela. Treba bo dobro očistiti sadno drevje, da mu povrnemo tisto dobro, ki nam jo je dalo lansko leto. Priden sadjar bo temeljito očistil deblo, porezal poganjke, prisrigel šibe, katere so predolge. Posebno moramo osnažiti slive, treba je, da požagamo polemljene veje in da ostržemo mah. Zato pa pridni kmetje in dobrí sadjarji naj bo vaš sklep sedaj, da prvo delo bo sadenosnik očistiti.

Spodnji kraji

Globoko pri Brežicah. Naš kraj je doživel v dobi zadnjih dveh let velik gospodarski in kulturni razmah. Uprava občine s sodelovanjem gasilcev je zgradila v osredaju občine na najlepšem prostoru, bivši lastnini znanega narodnega buditelja dr. Razлага, zelo ličen občinski in gasilni dom z lepimi in praktično urejenimi notranjimi prostori ter obširno dvorano. Marljivost in ljubezen graditeljev do ustvarjenja vidno odseva iz okusno urejene okolice in dejstva, da se stavba v letu dovršitve nahaja že polovico obraščena z raznimi trajnimi plezalkami in drugim naravnim okrasjem, zlasti pa iz okolščin, da so bila vsa gradbena dela izvršena brez obremenitve davkopalčevalcev, pa tudi niso zapustila nikakih dolgov. Vsi prostori stavbe opremljeni so z električno razsvetljavo, katere napeljavo je enako v minulem letu bil deležen ta kraj. V občinski pisarni je urejena tudi uradna, v sosednji sobi pa javna telefonska govorilnica, ki je enaka nova pridobitev preteklega leta. — Pred minulim božičem vznikla pa je med prijatelji naših najmanjših zamisel, da bi se skušalo učencem naše šole oskrbeti priložnost do najmodernejše izobraževalne tehnike in veselja ter zabave v teh težkih dneh potom — šolskega radia. — Težavna je bila pot do uspeha te zamisli, ki je bila proračunana na 12.000 din. Pa so bile premagane tudi te te-

zave in je po kratkih treh tednih, sredi januarja t. l., šolski radio že zapel.

Laški okraj

Sv. Marjeta pri Rimskih Toplicah. Podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva v Šmarjeti je imela svoj redni občni zbor. Društvo je postavilo preteklo leto sadno sušilnico. Vso jesen so sušili sadje domačini kakor tudi iz sosednih

vasi. Posušilo se je 10.800 kg sadja. Sušilnica je velikega pomena za ves okraj, da bodo zopet začeli hraničiti otroke s suhim sadjem, ne pa z jabolčnikom, ker alkohol vpliva na duševno in telesno zdravje. — Žalostno je, da na zunaj katoličani sramotijo mrtvačke obrede pri tako znamen »pokapanju pusta«. Obžalovanja vredni so pa tisti, ki so jim še dajali pičačo, da so še lahko bolj razgrajali.

Žrebanje nagrad naročnikom »Slovenskega gospodarja«

»Slovenski gospodar« je že sam po sebi najcenejši tednik za slovenski narod. Zaradi tega, ker plača velika večina celoletno naročnino, je mogel vpeljati za vse naročnike, ki plačajo celoletno naročnino, zavarovanje za slučaj, ako jim pogori domača stanovanjska hiša, kamor »Slovenski gospodar« prihaja.

Z velikimi žrtvami je zaradi razmer v vesprije pričakovanja naročnikov razpisal to leto tudi posebne nagrade za stare in nove naročnike. Seznam teh nagrad smo večkrat objavili in vemo, da so naročniki z velikim zanimanjem pričakovali izida. Žrebali smo dne 15. februarja, kakor smo to že naprej povedali. Žrebanje se je vršilo takole:

Za glavni dobitek 5000 din smo najprej izrebeli iz vsake začetne črke od A do Ž po enega naročnika, odnosno naročnico. Enako smo po abecednem redu izrebeli po enega agitatorja in po enega od naših zaupnikov, ki zbirajo naročnino za naš list in vodijo vse agitatorsko delo zanj. Vsa ta imena smo nato med seboj pomešali in znova izrebeli tri, in sicer prvega za glavno nagrado, ostala dva pa za nagradi po 500 din.

Žrebanje je izpadlo takole:

Prvo, vrhovno nagrado 5000 din je dobilo Izobraževalno društvo Laško.

Drugo nagrado 500 din je dobil Luter Boštjan, Guštanj.

Tretjo nagrado 500 din je dobil Huš Franc, Sv. Pavel pri Preboldu.

Za moško kolo smo žrebali takole: izmed naročnikov, ki prvotno niso bili izrebeni, smo ponovno žrebali od vsake pošte po enega. Izmed teh naslovov, ki smo jih zopet zmesili, smo dvignili en naslov in kolo je dobil Erjavec Stefan, Beltinci.

Na enak način smo izrebeli ostale nagrade in so bili izrebeni ter dobe nagrade:

10 nagrad: blago za moško obleko

Bizjak Ivan, Sv. Andraž, Velenje
Dvoršak Vinko, Ženik 150, Sv. Jurij ob Ščavnici
Godina Jožef, Pobrežje, Gubčeva 10, Maribor

Irmančnik Jožef, Rečica v Savinjski dolini
Koren Franc, Čreta 16, Slivnica pri Mariboru
Šeps Gašpar, Male dole 28, Vojnik
Uratnik Ivan, Dobrovje 2, Mozirje
Vindiš Ignac, Berinjek 1, Sv. Andraž v Halozah
Žöks Janez, Motovilci 13, Gor. Lendava
Kmetijska zadruga, Dol pri Hrastniku

10 nagrad: blago za žensko obleko

Arčan Marija, Lubečna 14, Celje
Kangler Marija, Čreškova 13, Socka, Novacerkev
Plešnik Ana, Gorenje 16, Šmartno ob Paki
Žumer Alojz, Kata, Cirkovce
Belec Marija, p. Sv. Lenart v Slov. goricah
Čuješ Amalija, Dol, p. Šmarje pri Jelšah
Glažar Marija, Stojnic 42, p. Markovci pri Ptiju
Jevševar Apolonija, Podgorje 25, p. Velenje
Moktar Marija, Sv. Katarina 27, p. Trbovlje
Pšeničnik Marija, Štatenberg, p. Makole

50 nagrad: razno blago za perilo ali obleko

Lesjak Alojz, Vel. Varnica 80, Sv. Andraž v Hal.
Kostevc Franc, Dečna sela, Artiče
Nunčič Franc, Sotensko 13, Šmarje pri Jelšah
Maček Ivan, Boč, Selnica ob Dravi
Kostrun Marija, Rogaška Slatina
Ukman Pavel, Zahomce, Vrantsko
Mlakar Katarina, Stanetinci, Sv. Anton, Sl. gor.
Stampfl Marija, Studenci p. Mar., Kr. Petra 28
Krivec Marjeta, Kočice, Žetale
Čuček Liza, Kunova, Ivanjci
Brglez Ivan, Sp. Zreče, Zreče
Degen Vinko, Zg. Sušica, Bizeljsko
Žampa Amalija, Gor. Porčič, Sv. Trojica, Sl. gor.
Lesjak Jožef, Žabav, Ivanjkovi
Perkič Jožeta, Vidonci 5, Gor. Lendava
Šmidhofer Marija, Mislinje
Vird Marija, Drešinja vas, p. Petrovče
Tepeš Marija, Ljubečna 33, p. Celje
Hojnik Janko, Polenšak, p. Moškanjci
Bračič Janez, Trodkova, p. Sv. Benedikt, Sl. gor.
Kocipar Marija, Kajžer 31, Sv. Miklavž, p. Ormož
Cvikl Blaž, Hramše 10, p. Žalec
Sabler Franc, Bresterica 4, p. Maribor
Fernišek Amalija, Leskovec 36, p. Slov. Bistrica
Naraks Martin, Brda 15, p. Dobrna
Sušec Miha, Šmartno, Brdo, p. Slov. Gradec
Jesenčnik Franc, Brezen 44, Vitanje
Šket Marija, Sv. Tomaž 47, p. Šmarje pri Jelšah
Koder Jožef, Zg. Hlapje 1, Sv. Jakob, Sl. gor.

denar, mnogo denarja, na stotine, več kakor si misliš.«
— »Ah!«

»Ima, to dobro vem. Prežal sem na njega, pa čez noč je izginil. Vidiš, to mi je vse načrte prekrižalo. Dal sem ga iskat, dal sem povpraševati po njem, šel sem v mesto in okoli mesta, nikjer, nikjer ga ni. Zdaj smo ga našli. Prišel bo v Jelenje, mora priti. Še tudi zdaj mu hodi Martinova hči po glavi. Morda ve, da se je omogožila, morda tudi ne ve. Vseeno. Duša mu ne da mira, nekaj ga vleče sem, to dobro vem, kajti če si jo le imenuval, se je norec stresel kakor šiba.«

»Eh, prišel bo, če bo. Kaj boš ti?«

»Luka nosi zmeraj ves denar s seboj, ker si ga ne upa nikjer pustiti. Prinesel ga bo s seboj, v nobeno hišo ne stopi pa mi povej, kum, ali je prav, da ima tak norec toliko denarja, mi, pametni ljudje, pa da nímamo ne groša od tega? A?« je Mikica ostro pogledal kovača.

»Seveda je dobro imeti denar, mnogo denarja, ampak veš — sodnija — žandarji — — «

»Strahopetec! Ali so te našli, ko si Martino orobil?«

»Luka utegne povedati — «

»Luka! Ha, ha, ha! Luka ne bo živi duši povedal ne kolikor je črnega za nohtom. Luka bo prej, no — je zamahnil pisar z roko proti nebu.

Cigan je skočil, se umaknil in prestrašeno pogledal pisarja, potem pa je zamolklo zamomljal:

»Cigan krade — «

»Cigan požiga — « se je zakrohotal pisar, »zakaj ne bi še tudi — — he! Kaj te beračeva glava tako srbi! Kaj komu mar, ali živi takle berač ali ne! Niti kukavica ne bo za njim zakukala. Nima žene ne otrok. Kdo bo dobil denar, kadar se bo Luka stegnil? Tisti, ki ga bo našel. Vidiš, ali ni bolje, da ga midva najdeva? Pa ga ne bova midva, ga bo — je šepnil — »Sava. Voda je globoka, široka, voda je nema, dosti prostora je v njej za Luka. Odnesla ga bo k vragu. No, kum! Vsak pol. Sam sem preslab, dva bova močnejša. No, daj roko! Nihče ne bo po njem spraševal. Da! Na tvoj del bo prišlo najmanj štiri sto goldinarjev.«

»Štiri sto goldinarjev?« je cigan, ki je doslej nemo gledal v zemljo, dvignil glavo.

»Štiri sto, saj ti rečem!« se je zadrl pisar, naglo se je ozril in skočil na noge. »No! No! Daj! Roko sem!«

Cigan je obrnil glavo in pomolil pisarju roko.

»Eto vidiš, da si pameten. Vsak hoče svoje. Zakaj ne bi tudi midva, če se nama sreča ponuja? Ne boj se nič, kum! Pojd v mesto, takoj se spravi in poglej, kje je! Sledi ga in pazi, kdaj pride v Jelenje! Zbogom!«

Pisar se je odplazil od cigana, cigan pa je dolgo še sedel pred šotorom in gledal v zemljo. Nazadnje je skočil na noge in pohitel v mesto.

posušimo in zdrobimo. To fižolovo moko pomesamo z mandlijevim zdrobom in nekaj vode, s to maso namažemo obolelo mesto na koži. Po kakšnih desetih minutah maso snamemo in kožo odrgnemo s plateneno junjo.

*
Cesta v višini 2 do 3000 m

Vojvoda Aosta, abeinski podkralj, je otvoril novo cesto v Amhari, severnozapadni Abesiniji. Nova cesta vodi iz Gondarja, gre mimo jezera Tane in doseže 150 km jugovzhodno od Gondarja kraj Deba Tabor. Cesta je izrazito gorska, poteka v višinah 2000 do 3000 m in spada med najdržnejše ceste, kar so jih kdaj zgradili v Abesiniji.

*
— (Dalje sledi)

Legvard Jurij, Mušenik 88, Črna pri Prevaljah
 Milnarič Anton, Kostrivnica, Podplat
 Novak Alojz, Zg. Porčič, Sv. Trojica, Sl. gor.
 Ogrizel Franc, Čača vas 26, Podplat
 Tajher Miha, Brezje 16, Oplotnica
 Rodošek Otilija, Jabolovec 19, Podlehnik
 Kos Marija, Dobova 34
 Koletnik Jožef, Pernica 36, Sv. Marjeta o. Pes.
 Neuvirt Janez, Stajnjgrova 29, Sv. Benedikt, S. g.
 Ratej Andrej, Zg. Breznica 3, Laporje
 Munda Jožef, Vodranci, Sv. Bolfenk pri Sred.
 Sinkovič Jožef, Vrensko gora, Buče
 Gosak Franc, Zbelovska gora 79, Loče pri Poljč.
 Puconja Marija, Globoko, Strigova
 Jazbec Karel, Polje 4, Sv. Peter pod Sv. gor.
 Pišek Franc, Podlož 31, Ptujsko gora
 Mom Alojz, Pokoše 16, Zg. Polskava
 Ernest Jožef, Ščavnica 64, Gor. Radgona
 Viličnik Martin, Desnjak 52, Ljutomer
 Zorenč Lojze, Sv. Peter pod Sv. gorami 7
 Orač Jurij, Dobrovce 8, p. Slivnica pri Mariboru

10 nagrad: razne gospodarske in gospodinjske potrebščine

Stukl Franjo, Virštanj, Podčetrtek
 Krepek Ferd., Zg. Volič 76, Sv. Lenart, Sl. gor.
 Miklavč Jožef, Janžev vrh, p. Brezno
 Čeh Amalija, Cerkvenjak, p. Sv. Anton, Sl. gor.
 Cuček Gregor, Vitomarci 24, p. Sv. Andraž, Sl. g.
 Simončič Ignac, Cirknica, Sv. Ilj, Slov. gorice
 Anželak Štefan, Razbor, p. Slov. Gradeč
 Zalokar Vid, Gračnica, Planina pri Sevnici
 Hrustl Franc, Stenica 10, p. Vitanje
 Leskovšek Jožefa, Sv. Primož 41, p. Ljubno

20 nagrad: nalivno pero

Cirč Matija, Žabjak 5, Gor. Radgona
 Kočvar Jožef, Ormož 24
 Langus Franc, Gorjuše 61, Boh. Bistrica
 Petan Jože, Dečno selo 11, Artiče
 Ratek Franc, Podvinci 75, Ptuj
 Orti Franc, Topovlje, Braslovče
 Čerenak Ivan, Porož, Dobrna
 Leskovšek Ivan, Ojstriška vas, Sv. Jurij ob Tab.
 Loštrek Anton, Apače, Sv. Lovrenc na Dr. polju
 Strnad Ivan, kaplan, Nova cerkev
 Tovornik Ivan, Loke, Sv. Vid, Planina
 Verk Florjan, Sv. Peter na Medv. selu, Podplat
 Polir Ivan, občinski sluga, Polzela
 Zemljak Viktor, občinski tajnik, Rajhenburg
 Plaznik Avgust, Slovenji Gradeč
 Ferenčak Jože, Videm ob Savi
 Bejek Ivan, župnik, Mačkovci
 Fistrovic Ivan, Jeruzalem, Ivanjkovci
 Mulec Gustav, Sv. Jurij, Slov. gorice
 Kranjc Franc, kaplan, Braslovče

100 nagrad: Koledar »Slov. gospodarja«

Živko Anton, Sp. Dol, Sv. Jakob, Slov. gorice
 Stražiščar Janez, Kožljek 13, Begunje pri Cerkn.
 Sušak Fortunat, Škalce 28, Konjice
 Žuman Franc, Noršinci, Ljutomer
 Jež Marija, Sp. Radvanje 42, Maribor
 Žličar Ana, Kameno, Sv. Jurij ob Juž. žel.
 Jezovšek Florjan, Št. Janž 10, Sv. Štefan, Šmarje pri Jelšah
 Jeršič Jožef, Lipa 28, Štore
 Jereb Vaclav, Sv. Venčeslav, Slov. Bistrica
 Žvižaj Josip, Modrič 13, Radej, Oplotnica
 Žuran Ivan, Cirkljane, Sv. Barbara v Hal.
 Žulič Jože, Trnovo 35, Zabukovje, Sevnica
 Žnidar Franc, Kočno 16, Laporje
 Švab Anton, Stranice, Konjice
 Petan Jera, Blato 24, Slov. Konjice
 Petrijan Karel, Pečarovci 104, Mačkovci
 Dučman Franc, Čermožišče, Stoporce, Rogatec
 Germovšek Franc, Globoko 18, Brežice
 Petrovič Ivan, Sv. Miklavž 11, Hoče
 Pihler Vinko, Očeslavci 34, Ivanjci
 Pliberšek Marija, Devina 34, Slov. Bistrica
 Podrzavnik Janez, Remšnik, Brezno
 Osoinik Franc, Hercegovščak 19, Gor. Radgona
 Ovčar Lovro, Cirkovce, Velenje
 Tos Katarina, Gabernik, Juršinci
 Tratenšek Franc, Slatina 19, Ponikva
 Trstenjak Anton, Ivanjševski vrh, Ivanjci
 Šuler Pankracij, Djakovo, Frankopanska 22
 Tašner Janez, Grajena, Vurberg
 Gamzic Jožeta, Sv. Jurij, Zg. Sv. Kungota
 Turnšek Franc, Planinska vas 12, Trbovlje 2
 Herički Avgust, Kamnica 138, Maribor
 Žnuderi Jakob, Sp. Jak. dol, Sv. Jakob, Sl. gor.
 Šiker Alojz, Selnica ob Muri 63, Št. Ilj, Sl. gor.
 Jeseničnik Karel, Brezen 45, Vitanje
 Žunko Šimon, Cirkovce 28
 Štot Rezi, Nova vas 37, Celje
 Zadravec Jeronim, Vodranci 21, Sv. Bonfank, Sr.
 Ketiš Kalist, Osek 47, Sv. Trojica, Slov. gorice
 Žumer Jože, Hajdoše 45, Ptuj

Lorber Andrej, Bohova 31, Hoče
 Mar Ciril, Rucmanci 1, Sv. Tomaž pri Ormožu
 Mačič Jakob, Sv. Jernej, Loče pri Poljčanah
 Modrič Jožef, Maharska vas 38, Poljčane
 Juhart Anton, Razgor 22, Laporje
 Jaklin Stefan, Vel. Polana 39, Crenšovci
 Mavrič Franc, Bodislavci, Mala Nedelja
 Leskovar Ivana, Devina, Slov. Bistrica
 Guzej Jernej, Cerovec 3, Sv. Jurij pri Celju
 Gruškovnjak Ivan, Dol. Bistrica, Crensovci
 Gregorc Janez, Trnovče 12, Mozirje
 Grčar Franc, Prožinska vas 17, Store
 Ficjan Franc, Sp. Velovlak 36, Moškanjci
 Fanedl Viktor, Pernica 39, Sv. Marjeta ob Pesn.
 Fantič Elizabeta, Zavoh 26, Sv. Lenart, Sl. gor.
 Emeršič Janez, Paradiž 28, Sv. Barbara v Hal.
 Divjak Martin, Zalog 58, Sv. Peter v Sav. dol.
 Čonč Leopold, Cerovec 13, Rogaška Slatina
 Cvikel Andrej, Nebova, Sv. Peter pri Mariboru
 Cizerl Janez, Destenik, Sv. Urban pri Ptuju
 Cigler Alojz, Ložnica, p. Makole
 Kralj Jakob, Vučja vas, Križevci pri Ljutomeru
 Kranner Peter, Krčevina 37, Maribor
 Kristan Antonija, Janževa gora 112, Selnica o. D.
 Čeh Avgust, Plešivica, Ivanjkovci
 Korošec Frančiška, Hotunje 7, Ponikva
 Krajnc Franc, Radmirje 22
 Kuri Alojz, Cagona 70, Sv. Anton, Slov. gorice
 Munda Jožef, Limovec 17, Sv. Tomaž pri Orm.
 Murko Franc, Kamnagorce 1, Podplat
 Murko Franc, Oblaki, Juršinci

Murks Janez, Krabonoš 11, Sv. Jurij ob Ščavn.
 Sekolec Anton, Mejna 26, Maribor
 Pulko Janez, Stogovce 24, Ptujsko gora
 Sovinc Matevž, Stranje 13, Šmarje pri Jelšah
 Škratko Anton, Luterje 25, Ponikva
 Novak Alojz, Dolga gora 16, Šmarje pri Jelšah
 Tratnječ Joško, Sr. Bistrica, Črensovci
 Trčko Simon, Strogojci 28, Pragersko
 Šef Rudolf, Lahonci 13, Ivanjkovci
 Donik Anton, Cogetinci 46, Sv. Anton, Sl. gor.
 Ornik Franc, Gočova 66, Sv. Lenart, Sl. gorice
 Tratnik Ana, Jankova 7, Vojnik
 Ozir Pepca, Podvin, Polzela
 Švab Josip, Št. Vid, Mislinja
 Špindler Lovro, Moravci 43, Mala Nedelja
 Parfant Leopold, Vel. vrh 20, Šmartno ob Paki
 Kokol Ignac, Negova 81, Ivanjci
 Roškar Anton, G. Hlapje 34, Sv. Jakob, Sl. gor.
 Prečko Martin, Ključaroviči 21, Sv. Tomaž p. O.
 Prelog Frar, Logaroviči, Križevci pri Ljutomeru
 Pristovšek Marija, Arclin-okolina 78, Vojnik
 Šmon Franc, žup. upravitelj, Ojstrica, Dravograd
 Švarc Barbara, Sp. Senarska 20, Sv. Trojica, sl. g.
 Švarc Matija, hiralnica, Vojnik
 Šalamun Franc, Črmenska, Sv. Lenart, Sl. gor.
 Štefur Anton, Zagaj 34, Sv. Peter pod Sv. gor.
 Kocjan Jože, Dolenja vas 53, Artiče
 Mašat Franc, Bistrica 23, Limbuš
 Kalšek Gregor, Dobrava 12, Konjice

Nadaljevanje prihodnje

Kmečka trgovina

— Novi —

Še o izvozu in cenah živine

Zadnji čas se veliko živine izvaja iz naše države zlasti v Nemčijo, kar se že na naših živilskih sejmih nekoliko pozna. Da bi pa kmet močel dosegči kolikor toliko primerno ceno za svojo živilo, je Zavod za pospeševanje zunanje trgovine zadnji čas nekoliko zvišal cene živine za izvoz v Italijo in Nemčijo. V naslednjem priobčemo sedanje cene, ki jih dobijo naš izvoznik živila za razne vrste in kakovosti v Nemčiji in Italiji.

Za Nemčijo. Voli: prima 9.25 din, I. vrsta 8.50 din, II. vrsta 7.25 din, III. vrsta 6 din. — Krave: prima 7.50 din, I. vrsta 7 din, II. vrsta 5 din. — Telice: prima 9 din, I. vrsta 8 din, II. vrsta 6.25 din, III. vrsta 5 din.

Za Italijo. Voli: I. vrsta 9 din, II. vrsta 8.25, III. vrsta 7.50 din. — Krave: I. vrsta 7.50 din, II. vrsta 7 din, III. vrsta 5.50 din. — Telice: I. vrsta 8.75 din, II. vrsta 7.75 din, III. vrsta 6.50 din. — Biki: I. vrsta 8 din, II. vrsta 7 din, III. vrsta 6.25 din.

Gornje cene se razumejo za 1 kg žive teže, postavljeno na jugoslovansko mejo, toda iztehtano na Dunaju, odnosno na Reki.

Pri gornjih cenah pa je treba upoštevati sledeče odbitek: 1. tovornina do meje (čim dalje do meje, tem večja je tovornina, ki znaša približno 50 par na 1 kg v oddaljenejših krajih); 2. kalo ali gubitek na težini med vožnjo, ki znaša po komadu 40–100 kg, izjemoma pa tudi več. Gubitek na teži med vožnjo je pri slabježi živilni vedno večji kakor pri izpitani, zato je pri slabježi živilni dvojna zguba: slabša cena in velik gubitek na teži; 3. taksa zavodu circa 400 din; 4. stroški nalaganja, eventualni spremljavelec, telefon, brzojav in drugi odprenmi stroški.

Pri teh rednih stroških je treba upoštevati tudi izredne, namreč, ko se živiletu med vožnjo lahko kaj pripeti, kar mora vsak izvoznik tudi nekoliko upoštevati.

Iz vsega gornjega boš lahko izračunal stroške pri izvozu živilne, ki znašajo po oddaljenosti od meje in po kakovosti od 50 par do 1.50 din na 1 kg. Lahko pa tudi vidiš iz gornjega, da je treba pač živilo lepo izpitati ter na svojo odgovornost potom svoje zadruge izvoziti, ki si za posredovanje zaračuni le malo posredovalnino, ves ostali čisti izkupiček pa bodo kmet. Nekateri so zadruge so vpeljale sklad za eventualne nesreče pri izvozu. V ta sklad dajejo vedno gotov del (2–4%) od čistega izkupička pri vsakem izvoženem vagonu živilne. Kjer zadruge tako delajo, pametno delajo, ker se bodo na ta način izognile marsikateri nepriliki. Ako jim bo pa sreča mila, da dolgo pri izvozu ne bodo imeli kakšnih izrednih stroškov, pa bodo ta sklad lahko delno porabile za akontacije revnejšim čla-

nom, ki težko dolgo čakajo na denar, ali pa za kakšno drugo pametno zadevo pri pospeševanju živiloreje.

Gotovo lahko nastopijo razne nesreče pri izvozu živilne, zato je izvoznik-trgovec do gotove mere upravičen, da primereno zasuži, toda da toliko zasuži, kakor to nekateri danes zasužijo, pa ni v redu. 15.000 do 20.000 dinarjev pri enem vagonu pa je le preveč!

Zato kmet, organiziraj se, pa izvažaj sam potom svojih blagovnih ali živilorejskih zadrug; ako se trgovcu dobro izplača, se bo tudi tebi. Odločno ti svetujem, da riskiraj sam, da boš tudi sam odnesel velik dobitek. Ako pa nočes sam riskirati, pa se ne joči, da se drugi s tvojim dobičkom mastijo!

Vsa tozadovna pojasnila lahko dobis potom »Slov. gospodarja«. Hiti, čas beži!

Sporazum za cene našega lesa pri izvozu v Nemčijo

je bil dosežen pretekli teden na Bledu. Sporazum predvideva znatno zvišanje cen lesa pri izvozu v Nemčijo. Zvišanje se suče okrog 18–21 mark za kubični meter. Smrekov in jelov les, katerega se iz Slovenije največ izvozi, bodo v bodoče Nemci plačali po 50–55 mark kubični meter, dočim so ga doslej plačevali le po 32–36 mark. Računački marko po 14.80 din, se bo v bodoče dobiti za kubični meter smrekovega lesa 740–814 din, prevzeto na jugoslovansko-nemški meji. Za najboljši les za umetno pohištvo bodo Nemci dali 75–82 mark kubični meter. Tako se pa plačujejo le deske. V našem denarju bodo torej plačali Nemci za kubični meter desk iz najboljšega lesa 1100–1200 din, prevzeto na jugoslovansko-nemški meji. Te cene so glasom sporazuma v veljavi do 31. maja 1940.

Kalijeva gnojila

Visokoodstotna kalijeva gnojila, to so 40% kalijeva sol in 48–52% žvepleno kisli kalij, so za povečanje in poboljšanje naših poljskih pridelkov izvanredne važnosti in radi tega neobhodno potrebujo.

V sedanjih časih se mora več pridelati in predelki mora biti boljši! Na ta način zamore kmetovalec po dobrini ceni več prodati.

Cena kalijevih gnojil se je znižala, vsled tega je potrebno, da sedaj spomladi vsak kmetovalec svoja polja, predvsem pa krompir, pese, deteljo, lucerno, vse jarine, koruzo in pa travnik pognoji s 100–150 kg 40% kalijeve soli po enem oralu.

Vinograd, hmelj, sadno drevje in domači vrt naj se pa gnoji z isto količino 48–52% žvepleno kislega kalija.

Vsa kmetovalec naj si takoj zasigura potrebno količino kalijevih gnojil, da mu bo ta, tako potrebna in važna rastlinska hrana, v času potrebe na razpolago.

Trgovina z vinom v Dalmaciji

Preko Splita se je v januarju izvozilo v tujino 7593 hl vina, od tega v Nemčijo 1152 hl, na Češko-Moravsko 5735 hl, v Holandijo 804 hl. V severni Dalmaciji je trgovina z vinom večinoma mirovala, samo za domače tržišče je bilo sklenjenih nekaj kupčij malega obsega. Cene belega vina se sušejo v severni Dalmaciji okrog 400 din hektov, črnega pa okrog 300 din hektov. Iz Šibenika se je januarja izvozilo okrog 15 vagonov vina. Črno vino je v Šibeniku 300—320 din hl, sorta opolo 330—350 din hl, belo vino pa je po 370—390 din hl. V okolici Šibenika je cena vinu za 20 din pri 1 hl nižja kot pa v Šibeniku samem. Boljša vina z otoka Visa se plačujejo po 400 do 425 din hl. Dingač se plačuje po 425—450 din. V Hercegovini se plačujejo bela in črna vina povprečno po 300—450 din hl. V vseh krajih Dalmacije je cena vinu v nadrobni prodaji poskočila za 1—1.50 din pri litru.

Kako je bilo na sejmu v Mariboru?

Dne 13. februarja je bil v Mariboru po dolgem času spet živinski sejem. Dogon je bil slab radi hudega mraza in visokega snega. Prav lepih, debelih volov ni bilo, pa čeprav jih uradno poročilo imenuje. Resnejša kupca sta bila samo dva, vsi ostali so več ali manj mešetarji. Precej kupčije je bilo za lepe plemenske vole, prignane večinoma od Ptuja. Ta kupčija se je razvijala v prvi vrsti med kmeti samimi. Ti prodajo plemenske živine prakticirajo tako, da jo doma stehata, zračunajo po kg žive teže koliko bi morali zanjo dobiti ter potem prodajajo na čez, držeč se vsote, ki so si jo sami zračunali. Pri tem nimajo izgube na teži, ki jo živila izgubi z dolgim, slabim potom. Dobrih plemenskih krav na sejmu splošno ni bilo in je te vrste živilne skoraj nemogoče na sejmu dobiti, kajti vsak proda le tako kavo, ki ima eno ali drugo hibro in je sam ne mara več imeti. Boljša živila, pa najsibodo voli, krave ali telice, ki je sposobna za mesnico, je bila povprečno po 5—6 din in prav tako dobra plemenska živila, kolikor je bilo. Ostala živila se je prodajala povprečno po 4—5 din kg žive teže.

Trgovina z jajci

V Londonu se je ustanovilo posebno trgovsko podjetje, ki bo kupovalo jajca in perutnino v Romuniji in Jugoslaviji. Omenjeno angleško trgovsko podjetje bo nakupovalo jajca v velikih množinah, zato je pričakovati ne samo stalnost današnjih cen jajc, ampak še celo znaten dvig. V ta namen se bo v kratkem v naši državi ustavnila podružnica omenjene angleške tvrdke, ki bo izvažala jajca na Angleško.

Jajc že sedaj po živilskih trgih po mestih skoraj ni dobiti. V Mariboru so na trgu jajca po 2 din komad, pa jih še ni dobiti, v Zagrebu so pa jajca celo po 2.50 din komad. Tudi v Ljubljani

Kako bi prišli zopet do petroleja?

Kakor znano, je glavni vzrok, da ni petroleja, v tem, da je bila meseca decembra 1939 znižana monopolna taksa za inozemske kartelske tvrdke za 2 din, za domače tvrdke pa samo za 25 par po 1 kg.

Ker v Beogradu najbrž ne vedo, kakšno pomanjkanje petroleja trpi naše podeželsko ljudstvo, se obračam s tem na vse prizadete velenitove, trgovce in nabavljalne zadruge, da mi nemudoma pismeno sporočijo, kako dolgo že trpijo pomanjkanje petroleja, koliko bi ga bili potrebovali od jeseni do sedaj in koliko bi ga še potrebovali do pomlad. Nadalje prosim za cenz obvestilo, koliko petroleja ste prejeli od kartela in kakšne vzroke je kartel navajal, ker ga ni dobar. Po možnosti prosim za originalne odgovore kartela.

Prav tako prosim vse občinske urade, šole, bolnišnice in celokupno podeželsko prebivalstvo, da mi pošljejo svoje pritožbe.

S temi dokazi bom šel na ministrstvo financ in si bom toliko časa prizadeval, da mi bo mogče gospoda ministra informirati o krivicah, ki se nam dogajajo, in o pomanjkanju petroleja v Sloveniji ter upam, da me bodo pri tem — kakor doslej — podprli tudi naši politični zastopniki.

Uverjen sem, da bo g. minister napravil red in takoj dal našim domačim tvrdikam iste pravice v pogledu carine in monopolne takse kot jih uveljavlja kartel inozemskeih tvrdki.

Ker lahko dobimo poljubne količine petroleja iz Italije in Romunije, bo petroleja takoj dovolj v Sloveniji, čim dosežemo svoje pravice.

Gustav Goll,
Maribor, Kralja Petra trg 4.

ljani in Kranju so jajca po 1.50—2 din, po drugih krajih Slovenije pa skoraj povsod od 1.25 do 1.75 din komad.

Cene lesa in drva

V vagonskih pošiljkah postavljenih na železniško postajo je imel kubični meter lesa sledoč ceno v dinarjih:

Smreka in jelka: hodi I. in II. kakovosti 230 do 290, brzjavni drogovi 180—210, bordonski 260 do 280, trami 230—290, škorete konične od 16 cm dalje 490—520, škorete paralelne od 16 cm dalje 570—630, škorete podmerne 10—15 cm 540 do 560, deske, plohi od 16 cm dalje 460—510.

Bukev: hodi od 30 cm dalje 110—130, hodi za furnir od 40 cm dalje 200—220, deske, plohi neobrobljeni 250—280, deske, plohi ostrorobi 420 do 490, deske, plohi parjeni, neobrobljeni 320—360, deske, plohi, parjeni, ostrorobi 530—620.

Hrast: hodi od 30 cm dalje 200—320, bordonski 750—850, deske, plohi neobrobljeni 730—780, deske, plohi ostrorobi (podnice) 800—900, frizi širine 5, 6 in 7 cm 700—780, frizi širine 8—12 cm 800—900.

Ostali les: neobrobljeni brestovi plohi 670 do 750, jesenovi 700—750, javorjevi 660—740, lipovi 600—650.

Železniški pragi, dolgi 2.60 m in 14×24 cm v obsegu, hrastovi 40—45, bukovi 21—25 din komad.

Bukova 13.50—16.50 din, hrastova 11.50 do 14.50 din 100 kg. Kubični meter drva je pa stal v posameznih krajih: Novo mesto 65 din, Ljubljana 110—120 din, Šmarje pri Jelšah 100—125, Kranj 110—115, Ljutomer 100, Litija 60 din.

Pitano svinjo kupiti se izplača

Pitane svinje kupujejo poleg gostilničarjev že tudi mnogi privatniki, ki mast in meso hrani za pozneje. Da se to izplača, pokaže sledeči račun. Pitana svinja, težka 60 kg, se kupi po 9 din 1 kg žive teže, kar znesi 60×9=540 din. Od take svinje se dobi okroglo 25 kg masti, odvisno od tega, kako je izpitana. Mast stane danes povsod 18 din, pa tudi 20 din kg. 25×18=450 din. Za kožo od take svinje se dobi najmanj 50 din. Ostane torej še najmanj 20—25 kg mesa in to za 40 din. Mesar prodaja to meso po 12—14 din in zasluži pri 60 kg težki svinji 200 din. Marsikdo, ki ni gostilničar, pa si kupi pitano svinjo zase za zakol, pravi, da mu svinjo plača mast, meso in vse ostalo pa ima zastonj. Pa še pravijo, da kmetje drže cene previško. Naj gostilničarji, pa tudi drugi gospodje pomislijo, da znamo tudi kmetje računati in bomo znali vedno bolj. Muhič.

Cene goveje živine po sejmih

Voli. Maribor debeli 5—6 din, plemenski 5 do 6.50 din, Šmarje pri Jelšah prvovrstni 6.50 din, drugovrstni 6 din, Litija prvovrstni 6—6.50 din, drugovrstni 5—5.50 din, Ljubljana prvovrstni 6 do 6.50 din, drugovrstni 5—5.50 din, Kranj 6 do 6.25 din, Novo mesto 5—6 din, Grahovo pri

Cerknici do 7.15 din, Zagreb 5—6 din kg žive teže.

Biki. Maribor 4—4.50 din, Ljutomer prvovrstni 5 din, ostali 4—5 din kg žive teže.

Krave. Maribor debele 4.50 din, plemenske 5, klobasnice 3 din, Ljutomer 4 din, Šmarje pri Jelšah 4—5 din, Litija 4—5 din, Ljubljana 4.50 do 5.50 din, Kranj 5—5.50 din kg žive teže.

Telice. Maribor 5.50 din, Ljutomer 4.50 din, Šmarje pri Jelšah 4.50—5.50 din, Litija 5—6 din, Ljubljana 6—7 din, Kranj 7—8 din kg žive teže.

Goveje meso. Ljutomer 10 din, Ljubljana 12 do 14 din, Kranj 12—14 din kg.

Telečje meso. Novo mesto 14 din kg.

Goveje kože. Ljutomer 12 din, Ljubljana 16, Novo mesto 16—18 din kg.

Telečje kože. Ljutomer 12 din, Ljubljana 18, Novo mesto 16 din kg.

Svinje

Plemenske. Maribor 3—4 mesece stare 200 do 220 din, 5—7 mesecev 300—340 din, 8—10 mesecev 450—510 din, 1 leto stare 790—840 din komad. V Zagorju ob Savi mladi pujski za pleme 200 din par, v Kranju 7—8 tednov starci pujski 130—250 din komad, v Cerknici 6 tednov starci prašički 150—180 din komad.

Prštarji (proleki). Ljutomer 7—8 din, Šmarje pri Jelšah 10 din, Litija 7 din, Ljubljana 8 do 8.50 din, Kranj 8.50—9.50 din, Novo mesto 7 din kg žive teže.

Debele svinje (špeharji). Ljutomer 7—9 din, Šmarje pri Jelšah 12 din, Litija 8 din, Ljubljana sremski 10—10.50 din, Kranj 9.50—10.50 din, Novo mesto 8—9 din kg žive teže.

Svinjsko meso. Ljutomer 14 din, Litija 14 din, Ljubljana 16 din, Kranj 14—18 din, Celje in Novo mesto 14 din kg.

Slanina. Ljutomer 22 din, Celje 18 din, Novo mesto 18 din kg.

Svinjska mast (seseckljana zabela). Celje 20 din, Šmarje 22 din, Ljubljana 22 din, Kranj 22 din, Ptuj 22 din kg.

Svinjske kože. Ljutomer 12 din, Ljubljana 12 din, Novo mesto 12—14 din kg.

Sejmi

26. februarja svinjski: Središče; živinski in kramarski: Beltinci (namesto 25.); živinski: Rajhenburg (namesto 25.), Blanca — 27. februarja tržni dan s svinjami: Dolnja Lendava; svinjski: Ormož; živinski: Maribor — 28. februarja svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje — 29. februarja tržni dan: Turnišče — 1. marca svinjski: Maribor; živinski in kramarski: Marenberg, Planina (okraj Šmarje pri Jelšah), Slovenske Konjice; tržni dan za živila in prašiče: Trbovlje — 2. marca svinjski: Križevci (okraj Murska Sobota), Brežice, Celje, Trbovlje.

Razgovori z našimi naročniki

Izkoriščan kamnoseški delavec. M. A. Bili ste zaposleni pri napravi gramoza; delati ste morali 11—12 ur dnevno proti dnevnim mezdi 18 din. Na Vaše prošnje za zboljšanje mezde in skrajšanje delavnega urnika je delodajalec odgovarjal le z grožnjo, da Vas bo odpustil. — V času Vaše zaposlitve je znašala minimalna mezda za delavce, zaposlene z lomljencem, drobljenjem in izbiranjem kamna ali gramoza 2.75 din na uro. Delavni čas znaša izjemno dovoljen deset ur; ostale ure so nadure, katere mora delodajalec plačati s 50% poviškom. Potemtakem imate pravico zahtevati za prvih deset ur dnevnog 27.50 din, za vsako nadaljnjo uro pa po 4.12 din. Dogovor, da boste delali za 18 din dnevno, je neveljavен in lahko iztožite vso razliko za nazaj, morate pa tožbo vložiti najpozneje v teku šestih mesecev po prestanku službenega razmerja. Osrbite si takoj ubožno spričevalo in na uradni dan vložite tožbo na zapisnik pri pristojnem okrajnem sodišču. Radi gotovosti bi bilo dobro, da jo vložite najpozneje pred prvo dni marca, ker ne vemo, kako se bo smatrala doba, ko ste bili na orodnih vajah. Za dobo orožnih vaj Vam delodajalec ni bil dolžan plačati mezde, ker Vaše zaposlitve pri njem še ni trajala nepretrgoma leta dni. Le pod slednjim pogojem bi Vam moral plačati polno mezdu, in še to le za dobo štirih tednov. — Pri vložitvi tožbe riskirajte predložiti ubožno spričevalo zaenkrat brez overovitve od strani

davčne uprave in okrajnega načelstva ter prosite sodnika, naj Vam da primeren rok, da boste oboje naknadno oskrbeli. Osrbite naj Vam pa oboje občina. Povejte sodniku, da je nevarnost prekluzije radi skorajšnjega poteka šestmesečnega roka. Sicer pa bo znašala taksa za tožbo le 15 din, če boste tožili znesek do 3000 din, ako pa večji znesek, pa 24.50 din. Do razprave boste pa ubožno spričevalo gotovo že imeli v redu.

Uporaba privatne ceste proti volji lastnika. Haloški T. Omenjeni sosed bi smel proti Vaši volji uporabljati cesto preko Vašega zemljišča le, ako bi mogel dokazati, da jo je uporabljal že 30 let javno, brez sile in brez prošnje. Ker pišete, da mu je Vaš oče dovolil uporabo le na prošnjo in začasno, Vas ne bo mogel sosed k ničemu prisiliti, zlasti ne bo mogel doseči vknjižbe zadevne služnostne pravice v svojo korist na Vašem zemljišču. Razen tega ne bi smel sosed uporabljati ceste v večjem obsegu, odnosno Vaše zemljišče bolj obremenjujoče nego v eventualni 30 letni pripomestovalni dobi, oziroma kakor mu je Vaš oče dovolil. — Dogovor velja, čeprav bi bil sklenjen med strankama samima brez prit in ustno; tembolj seve, ako je bil sklenjen pred pričama in bil zapisan. — Ali je odškodnina, katero zahtevate za 20 letno uporabo ceste, primerena, vprašajte kakega sodnega cilanca Vašega okraja. — Ako sosed ne bo opustil nedovoljenih voženj, ga lahko tožite s tako zvano negotorno

Nov redilni prašek za prašiče. Za 1 prašica zavitek za 6 din. Poština povzetje za 1, 2, 3 ali 4 zavitek 6 din, od 5 zavitek naprej 12 din.

Prašek za pitanje goveje živine. Pospešuje močno rast in hitro zdebeljenje govedi in telet. Veliki zavitek 10 din. Poština povzetje za 1 zavitek 6 din, za več zavitekov 12 din.

Prašek za pomnožitev in izboljšanje mleka pri krvah ter izvrstno hranilno in redilno sredstvo. 1 zavitek 10 din. Poština povzetje za 1 ali 2 zavitek 6 din, od 3 zavitekov naprej 12 din.

Konjin povečava pri konjih apetit, jih vzdrži sveže in bistre ter preprečuje najpogosteje konjske bolezni, posebno katar. 1 zavitek 10 din. Poština povzetje za 1 ali 2 zavitek 6 din, od 3 zavitekov naprej 12 din.

Mostna esenca Mostin za izdelovanje prvorstne zdrave domače pijace. 1 steklenica za 150 litrov 20 din. Poština povzetje za 1 ali 2 steklenici 15 din.

JABLIN
za izdelovanje domače pijace brez dodatka pravega sadjevca. Zavitek za 50 litrov 20 din, s poštino 26 din.

RUMOL
esenca za izdelovanje rumu z domačo slivovko. Steklenica za 21 rumu 8 din. Poština 6 din.

Drogerija KANC,
Maribor,
Slovenska ulica
Zaloge v Celju:
Trg. Loibner,
Kralja Petra cesta 17
Zaloge v Ptuju:
Drog. Skočir,
Slovenski trg 11

URE, HARMONIKE, KOLESNA, TORBICE, FOTO APARATI, KOVČEGI, NAHRBTNIKI, PORCELAN, STEKLO

Tožbo. — Ako bi sosed Vas tožil na priznanje njegove navodne služnostne pravice, ugovarjajte in predlagajte dokaze, da je vozil na prošnjo in v manjšem obsegu.

Neopravičeno zaračunani stroški. A. J. Dolgovali ste trgovcu na blagu 1764 din. Leta 1934 Vas je tožil ter Vam povzročil pravdne in izvršilne stroške. Leta 1937 Vam je predložil zadolžnico, kjer so bili v dolg prišteči tudi pravdini in izvršilni stroški. Vi ste zadolžnico podpisali, ker niste vedeli, da pravdini in izvršilni stroški upniku ne pritičejo. Zahtevali ste ponovni pravilni obračun, upnik pa Vas je v odgovor kratkomalo tožil na plačilo celotnega dolga, češ da ste mu na prvih dveh obroki premalo plačali. Vložili ste zoper njega protitožbo radi neupravičeno zaračunanih stroškov ter je upnik na sodišču priznal neupravičenost teh stroškov in jih popustil, ni pa zmanjšal svoje terjave v izvršbi ter se je izvršba vodila v izterjavo celega dolga z vsemi stroški vred ter Vam je bila prodana skoraj vsa živila za tretjino cenilne vrednosti. Razen tega so prodali namesto zarubljenega žrebeta triletno brejo žrebico. Vprašate, kdo Vam odgovarja za škodo. — Predvsem poudarjam, da se predpisi uredbe o likvidaciji kmetskih dolgov s pogodbom ne morejo spremenjati v dolžnikovo škodo. Morali bi Vi predlagati ustavitev izvršbe po čl. 21 uredbe iz razloga, ker ste plačali toliko, kolikor bi znašali pravilno izračunani obroki. Ker ste opustili staviti ta predlog, ste sami krivi, da ste trplili škodo. Enako bi morali takoj pri prodaji ugovarjati, da se je prodala nezarubljena žrebica namesto zarubljenega žrebeta. Čudno se nam zdi, da je bil izkupiček izplačan Vam, iz česar bi izhajalo, da se je izvršba vodila v širšem obsegu nego je bilo potrebno in je bila zopet Vaša dolžnost, da predlagate utesnitev izvršbe. Sodišče sicer odgovarja za nezakonito in nepravilno vršitev službe, vendar bi bilo treba dokazati, da je sodnik posloval z veliko malomarnostjo. Ali se bo dalo to dokazati, Vam ne moremo povedati brez vpogleda vseh zadevnih spisov. Upnik, izvršilni organ in cenilec Vam temeljem Vaše informacije ne odgovarja za škodo.

Delna pravica sestre. D. A. Umrla Vam je sestra, ki je zapustila posestvo ter nekaj gotovine, v oporoki pa določila, naj vsa njena zapuščina pripade njeni mrzli teti, ker ji je pomagala pri delu. Vprašate, ali je to prav, da ne dobite Vi kot sestra ničesar in vse le omenjena daljna sorodnica. — Ako bi Vaša sestra ne bila zapustila nikake poslednjevoljne odredbe, bi bili lahko Vi dedovali vso njeno zapuščino kot nje na najbližja sorodnica. Ker pa je pokojnica s svojo imovino razpolagala poslednjevoljno in ker kot sestra nimate pravice do nujnega dednegra deleža, oporoka velja in ne morete dobiti ničesar iz zapuščine.

Vojaška služba pri avto-koloni. H. A. Vaš sin bi rad odslužil vojaški rok pri avtokolini. Na občini se je dal vpisati kot šoferski kandidat, čeprav najbrž ni, kot posnemamo iz Vašega pisma. Izbirati si vrsto orožja sicer Vaš sin nima

V NAJNOVEJŠIH VZORCIH
V NAJVEČJI IZBIRI
V NAJBOLJŠI KAKOVOSTI
IN PO NAJNIZJIH CENAH

CENIK ZASTONJ!

NAJVEČJA DOMAČA
TRGOVSKA HIŠA V JUGOSLAVIJI

pravice, pač pa naj naborno komisijo prosi za dodelitev k avtokoloni. Morda mu uspe. Ako naborna komisija ne bo prošnji ugodila, naj poskusí še s prošnjo na poveljstvo vojaškega okrožja. Kolek 10 din.

Naznanila

Legija koroških borcev, krajevna organizacija v Celju, vabi članstvo na redni letni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, 25. februarja, ob pol desetih dopoldne v vrstni dvorani hotela Evropa.

Za kmeta važne nove knjige

Važno za sadjarje! Najvažnejši del sodobne sadne kulture je varstvo sadnega drevja pred zadrževci. To varstvo se na noben drug način ne da zanesljivo izvesti kakor z obdelavo sadnega drevja z določenimi in v mnogoletni praksi preizkušenimi škopivi. Škopljene sadnega drevja je brezpogojna zahteva sodobne sadne produkcije. Brez tega ni kvalitetnega sadja, ni sadne kupčije. To delo pa ni tako preprosto. Neogibno potrebno je, da vsak sadjar to velevažno kulturno delo na vse strani in do dobrega prouči. Kje pa naj dobi sadjar vsa tozadovna navodila in pojasnila? V knjigi »Škopljene sadnega drevja«, ki jo je spisal po 20 letnih lastnih skušnjah splošno znani, odlični strokovnjak ravnatelj banovinske Vinarske in sadjarske šole v Mariboru g. Josip Priol, in ki jo je pravkar izdal v 2. izdaji Sadjarsko in vrtnarsko društvo v Ljubljani. Kako potreblja je ta knjiga, nam izpričuje dejstvo, da je bila 1. izdaja tiskana v 5000 izvodih, razprodana v pičlem letu. Druga izdaja tega poljubnega navodila je temeljito predelana, izpopolnjena in povečana. S pridom bo služila ne samo začetniku v škopljenu, ampak tudi že bolj izkušenemu sadjarju, čeprav ima morebiti že prvo izdajo. Knjiga se dobi pri Sadjarskem in vrtnarskem društvu v Ljubljani in po vseh knjigarnah. Za društvene člane stane 12 din, za nečlane in po knjigarnah pa 15 din izvod.

Ali imate na vrtu breskev? Četudi imate samo eno, se vam izplača kupiti pravkar izišlo knjigo goriškega gojitelja breskev Evgena Arčona: »Kako gojimo breskev po sodobnih navdilih.« V njej boste našli praktične nasvete, po katerih je mogoče z malim trudem pridelati obilo lepih breskev. Knjigo z 80 stranmi vsebine, ki jo ponazorjuje 28 slik, dobite v vsaki knjigarni. Stane samo 6 din.

Nova kmečka stanovska knjiga. Pravkar je izšla nova knjiga Ludovika Puša: »Kmečki stan.« Izšla je pri Banovinski zalogi šolskih knjig in učil v Ljubljani ter stane pri obsegu 112 strani kartonirana samo 20 din. Poudarjam pa, da je ta knjiga pisana znanstveno, to je predvsem za izobražence in duhovnike. Preprosti kmečki čitalce se bo vanjo s pridom poglabljal le takrat, če je že večkrat kaj podobnega čital.

Cirilova

knjigarna

v Mariboru

priporoča naslednje
nove knjige:

Csaba: Njezino proleće. S predgovorom Tihomira Totha. Broš. 15 dinarjev.

Tihomir Toth: Proljetne oluje. Broš. 20 din.

Tihomir Toth: Karakter. Broš. 20 din.

Fajdiga: Božji otroci. Broš. 16 din, vez. 24 din.

Ahčin: Komunizem, največja nevarnost naše dobe. Broš. 10 din.

Papini: Priče trpljenja Gospodovega. Vez. 60 dinarjev.

P. Hugo Bren: Friderik Baraga v žaru svoje svetosti. Broš. 5 din.

Dr. Egidij: Sejavec, 11. snopič. Broš. 16 din.

Presveti zakrament. Premišljevanja o svetem obhajilu. Iz spisov in govorov bl. Petra Julija Eymarda. II. zvezek. Broš. 26 din, vez. v platno in z zlato obrezo 34 dinarjev.

Kalan: Bog med nami. Obiskovanja in premišljevanja v presvetem zakramentu pričujočega Boga. Vez. v platno 44 dinarjev.

M. Blažič: Evolucija i postanak čovjeka. Vez. v platno 70 din.

Wagner: Put istine život. Propovijedi i predavanja. I. knjiga. Broš. 45 din.

Cezner: Svetlost dana Gospodnjega. Kratke poruke za sve nedelje. — Broš. 50 din.

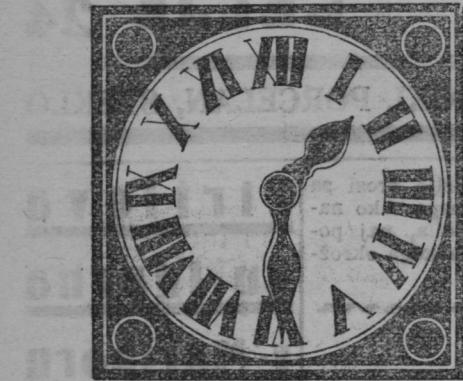
Kako so se ure med seboj prepirale

V nekem mestu imajo muzej, v katerem imajo na tisoče različnih ur razstavljenih.

Enkrat v vsakem triajstem letu bije tam vsaka ura trinajstkrat — prav res! O polnoči, tega dne, se začno vse skrivnostno in potihoma pogovarjati.

Peščena ura se prva oglaši in reče: »Kakor veste, drage moje sestre, deli moj pesek čas v ure! Mnogo veselja, sreče in žalosti sem videla. Moja nava je, da grem vedno točno!«

»Bim-bam, bim-bam!« se oglaši stolpna ura in pravi: »Vsi ljudje me slavijo in ča-

stijo ter pravijo, da sem največja ura na svetu! Ali mi mogoče katera tovarišica to oporeka? Kar je res, je le res!«

Nato se oglaši v svoji omarici ura s prekrasno pesmijo: »Tri sto let se že oglaša moja pesem, pa kljub temu še nisem utrujena. Kому se še posreči naznanjati ure na tako lep način, kakor jih naznjam jaz?«

Nato zakliče, v neke vrste jajcu, mala urica s prav tihim glaskom: »Oh, drage sestrice, verujte mi samo, jaz sem prva žepna ura. Če natančno premislite, od vseh ur sem jaz najbolj poznana in slavna.«

Naenkrat se zasliši ropot in budilka zaplje: »Drage sestre, vse ste slavne in dobre, a vendar moja naloga med vami je najbolj odgovorna! Kako mirno počivajo ljudje tam, kjer imajo mene, ker vedo, da se name lahko zanesajo!«

»Tik-tak,« zamrmra ura z nihali, »jaz razdelim vsak dolg dan v štiri in dvajset kratkih ur in v

KAKŠNO STAROST DOČAKAJO?

Opica: 40 let

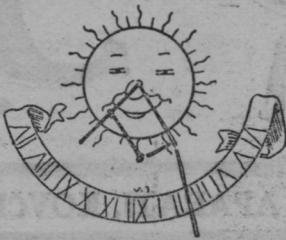

Krastača: 20 let

nešteto minut in še več sekund. Kdor je v sobi, vsak me rad pogleda! Če hočem, tudi obstojim in čas obstane z menoj! Včasih me pa ustavijo tudi otroci, ki so preveč radovedni in radi pogledajo, kakšna sem znotraj. Ali pa se pojgrajo z mojimi uteži, pri tem me pa spravijo iz ravnotežja — in obstanem.«

»To, kar zna ura z nihali, znamo tudi me!« so zaklicale vse ure in obstale. In res, v vsej veliki sobi je vladala grobna tišina, tako grobna tišina, da so se slišale stopnje mišk, ki so se podale na svoj običajni nočni sprechod...«

Samo na steni hiše se je smejava sončna ura. Senčni kazalec potuje neprenehoma veden veselo okoli. Četudi stoje vse ure, sončna ura bo vekomaj šla...«

SMEJTE SE!

Previdnost

Vinopivec in Kozarnik sta se ponoči vračala iz gostilne. Prišla sta do studenca. Vinopivec je pomil svoj dežnik v vodo. Kozarnik ga je začuden vprašal, čemu to dela.

»Veš, prijatelj,« se je ta namuznil, »doma bom stari rekel, da je silno deževalo in zaradi tega nisem mogel prej domov.«

To ga pokonci drži

Upravitelj posestva gre na sprechod. V cestnem jarku najde znanega vinskega bratca. Stresi ga in mu reče: »Spet si v jarku. Povej, ali moraš toliko piti?!«

Pijanec odvrne: »E, gospod, kaj pa naj delam? To je še edino, kar me pokonci drži.«

Moderna kuvarica

»Gospa, danes pa ne potrebujem vaše pomoči... Če pa že hočete kaj delati, mi glasno čljajte nadaljevanje romana, ki je v časopisu.«

Žejen je postal

Gasilec (v gostilni pripoveduje): »... Nato je sledil najnevarnejši del gašenja. Komaj smo z vodo dobro namočili streho, je zapihal silen veter in je ves plamen in dim zapihal nam v obraz. In mi smo imeli tako malo vode. Obupno je bilo. Neznosna in grozna vročina! Zdelo se nam je, da bomo zgoreli.«

Eden izmed poslušalcev: »Gromska maža! Natakar, prinesi mi še vrček piva. Gorim od žeje!«

Na mestu

»Ej, doktor, vi druge svarite pred alkoholom, sam si pa vedno privoščite svojo merico!«

»Kapitan zapusti ladjo zadnj!...«

Največji lenuh

Neki gospod, ki je bil velik šaljivec, je šel na sprechod. Ob cesti je zagledal tri delomržneže. Stopil je k njim in rekel:

»Tistem, ki je najbolj len, dam 10 din.«

Eden izmed njih se je dvignil in rekel: »Gospod, dajte meni 10 din, ker jaz sem najbolj len.«

»O, ne,« je odvrnil gospod. »Ona dva sta še bolj lena, ker nista niti vstala.«

Nato je drugi pomolil roko in rekel: »Dajte meni 10 din, ker sem največji lenuh na svetu.«

»O, ne,« je spet rekel gospod. »Tretji je še bolj len, ker ni dvignil niti roke.«

Vzel je iz žepa kovača in ga prožil tretjemu: »Tu imam denar, ti si najbolj len.«

Tretji pa se ni niti zganil, ampak je leno rekel: »Če ste že tako prijazni, da mi daste kovača, bodite še tako prijazni, da mi ga vtaknete v žep!«

Prevaril se je

Mali Tonček (je prišel k trgovcu in rekel): »Mama vam sporoča, da bi rada plačala dolg.« Trgovec (vesel): »Izvrstno! Tu imaš pest cukrov!«

Tonček (ko je že imel cukrčke): »A ne bo mogla takoj, ampak prihodnji mesec.«

V šoli

Katehet: »Kdo ve povedati, kako so Trije kralji zvedeli za Jezusovo rojstvo?«

Janček: »Iz časopisov, gospod katehet.«

Čedna gospodinja

Gospa: »Gospa mamica, tu v vaši sprejemni sobi je neznosno veliko muh; ali ne ukrenete ničesar, da bi jih pokončali?«

Gospodinja: »I seveda, le poglejte malo okoli sebe, saj je vse polno pajčevine!«

»Prebrisano!«

Gospod Nemančič pride z napolnjenim nahrbnikom z lova. Spotoma naleti na nekoga znanca, ki ga radovedno vpraša: »No, je bil lov kaj prida?«

»Tako, še precej,« odvrne Nemančič. »Če uganete, koliko jerebic nesem v nahrbniku, dobite vseh sedem!«

»Mejdunej, zdaj velja beseda! Imate jih — sedem!«

»O, ti duša, ti,« se začudi Nemančič, »uganili ste!«

ZNAL SI JE POMAGATI

Jaka je nesel pod pazduhu steklenico ruma. Steklenica se mu je izmuznila in se na zmrznenih tleh razbila.

Rum je zmrznil. — Poglejte, kaj je Jaka storil!

POIŠCITE!

Mamo sta šla dva turista. Kje sta?

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Sprejme se poštano kmečko dekle, ki zna kuhati. Plača 200 din. Pobrežje pri Mariboru, Aleksandrova cesta 90. 237

Pridna, zdrava, kmetijstva vajena dekla srednje starosti dobi marca službo v župnišču Muta. 238

Sprejme se poročen viničar. Vprašati I. Egersdorfer, Visole, Slov. Bistrica. 240

Sprejmem hlapca za delo in pašo. Bauman, Rače 133. 243

Sprejme se mesarski vajenec od poštenih staršev, takoj. Martin Kos, Dobrno. 244

Poštana dekla, ki zna molsti, svinje krmit, za hišna in poljska dela, se sprejme takoj. Konrad Kurnig, gostilna, Vitanje. 254

Konjskega hlapca, ki zna opravljati vsa poljska in gozdna dela, tretzega, starejšega in z letnimi spričevali, išče Nada Cvenkel, Sv. Pavel pri Preboldu. 253

Kmečko dekle, pridna in poštana, vajena vsakega dela, v pomoč gospodinji, se išče k večji družini s 1. marcem. Domadenik, žaga, Zgoranje Hoče 31. 246

Majer, 1–2 mlajši delovni moči, z znanjem vinogradništva, se sprejme v bližini Slov. Bistric. Ponudbe na upravo pod »Poštem in trezen 247«.

Sprejmem hlapca od 16 let naprej. Ivan Mulec, Ložane, Sv. Marjeta ob Pesnici. 251

Pošten hlapac se sprejme. Pak Jakob, Gačnik 58, pošta Pesnica. 260

Služkinja, poštana, mlajša, večna kuhe, se sprejme. Košaki 39. 261

Vzamem poštenega, 16–20 letnega hlapca. Ferjančič, Vinski dol 211 pri Mariboru. 255

Ofer (tri delovne moči) in zanesljiv hlapac se sprejmeta. Gselman, Dol. Počehova 31, Pesnica. 258

Kravar, priden, zanesljiv, trezen, zdrav, ledičen, od 35 let dalje, za vsako kmečko delo, z večletnimi spričevali se sprejme. Plohl, Ptuj, Murščeva 4. 262

Kmečko deklo sprejmem. Nastopi lahko takoj. Plača 150 din mesečno. Naslov v podružnici »Slovenca« v Celju. 264

Iščem viničarja, 3–4 delovne moči. Plača po dogovoru. Šanti Anton, Sv. Jakob, Slov. gor. 270

POSESTVA:

Iščem malo posestvo v najem ali malo majorijo v bližini Maribora. Naslov v upravi. 236

Manjše posestvo, do 30.000 vrednosti, po možnosti skupaj, kupim med Muro in Dravo. Ponudbe sprejema Anton Horvat, Črensovci. 145

Malo posestvo se radi bolezni lastnika takoj proda. Ivanjski vrh 24 pri Negovi. Vpraša se: Betnavska cesta 73, Maribor. 256

Prodam posestvo pet in pol oralov v okolini Maribora. Skrbinek, Mlinska 11. 257

RAZNO:

Pravkar smo izdali v novi izdaji ljudski povestti Martin Krpan (broš. stane 6 din, vez. 14 din) in Miklovo Zalo (broš. 16 din, vez. 24 din). Knjige dobite v vseh knjigarnah. Udje Mohorjeve družbe ju dobijo 25% ceneje, če ju naročijo naravnost pri Družbi sv. Mohorja v Celju. 266

Pozor! Ne prodajajte Vašega starega železa in strojev, dokler niste vprašali za ceno pri Križnič, Maribor, Žolgerjeva 20, ob Magdalenskem parku. 265

Radi selitve v nedeljo prodaja nekaj pohištva, obleje, perilo, blazine, posodo, močan šivalni stroj stane 650 din, moške obleke: Slovenska ulica 22, prvo nadstropje, prva vrata. 268

Poceni prodam šivalni stroj Singer, pripraven za krojača. Sprejmem vajenca. Škrabl, krojač, Žiče, Konjice. 263

Kupim dnevno večjo količino dobrega mleka. Po izve se v trgovini Tržaška cesta 2, Maribor (blizu bolnišnice). 269

Pomlad...

Kakor priroda, tako je tudi naše telo onemoglo in se težko hrani bolezni. Zaradi tega mu moramo pomagati in ga napraviti odporno in zdravo. Moramo ga očistiti nakopičenih in telesu škodljivih tvarin ter mu dovajati nove in oživljajoče soke.

V ta namen se priporoča za naravno zdravljenje

„PLANINKA“-ČAJ

ki je pripravljen večinoma iz najboljših planinskih zelišč in je njegovo koristno delovanje že priznano v znanstveni medicini.

Dolgoletne izkušnje nam potrjujejo, da je „Planinka“ zdravilni čaj zelo dobro ljudsko zdravilo, ker izhačajo njegove sestavine iz znanstvene in deloma tudi ludske medicine.

»Planinka« zdravilni čaj je dober regulator za čiščenje in obnovu. Radi tega učinku e 6–12 tedensko dravljenje s „Planinka“ čajem Bahovec izredno dobro:

pri slabih prebavah in zaprtju,

pri nerедnem delovanju črev,

pri napetosti telesa, omotici, glavobolu, nespanju in zgagi,

pri obolenju sečne kisline,

pri obolenju jeter in hemeroidih,

pri nervozni in živčnih boleznih.

„Planinka“ zdravilni čaj pospešuje apetit. Zahtevajte v lekarnah izrecno „Planinka“ čaj Bahovec, ki je samo tedaj pravi, če je zaprt in plombiran ter nosi ime:

Ref. Sp. br. 14.212 od 10. VII. 1934.

MR. BAHOVEC APOTEKA
LJUBLJANA

ZDRAVILNI ČAJ „PLANINKA“

Specialist za ženske bolezni in porod Dr. Iipayic Benjamin. Sanatorij Maribor, vogal Prešernova 31–Tomšičev drevored 4. Nizke cene kot do sedaj. 241

Capljene trte, obvarovane od črvov (ogrcov), lepo razvite in dobro ukoreninjene nudi, dokler trajata zaloga, I. trdnitarska zadruga v Sloveniji, p. Juršinci pri Ptaju. Cenik zastonj! 114

Veverice, kune, lisice, dihurje, divje zajce in ostale kože divjadi kupujem po najvišjih dnevnih cenah. Sprejmem v strojenje in barvanje. Semko, Maribor, Tyrševa 7. 242

Dobro ukoreninjeno vinsko trsje, korenjake in podlage v Ia kakovosti različnih sort se dobije pri D. Zabarčanu v Črnomi pri Velenju. 249

Prodam hohl-mašino Singer. Rojko, Partinje 118, Sv. Lenart, Slov. gorice. 250

Kmetje-sadjarji pozor! Pologranitne kamenite valjčke za sadne mlince vsake velikosti naročajte že sedaj! Preglejte svoje sadne mlince, če je potreben nov valjček! V jeseni je težko vsem naročilom ustreči. Naslov: K. Ribizel, Šmartno ob Paki. 252

Vinsko trsje, korenjaki, 100% zajamčeno, dobite pri Dolinšek, Črešnjevec, p. Selinica ob Dravi. Osebno naročite in prevzamete tudi pri Dolinšek, Kamnica pri Mariboru. 63

Drevesca: češnje, breskve, nizke vrtnice in sponjavke, vinsko trsje in ključe, jablane itd. dobro kupite v drevesnici Jelen, Št. II pri Velenju. 29

VEVERIČJE in druge kože divjadi kupuje po najvišjih cenah I. Ratej, Slov. Bistrica. 248

Capljene trte, korenjake, amerikanske ključe in sadno drevje razposilja v prvovrstni kvaliteti drevesnica Gradišnik, Šmarjeta pri Celju. 218

Primorci! Ob sobotah dobite primorsko orodje, fauče in drugo na stojnici Glavni trg, pred gofstilno Tscheligi. 259

Priporoča se Kupčič-eva drevesnica in trsnica na Ptujski gori!

1600

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljše: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 11

POZOR! JESEN-ZIMA. Zavoljo preselitve trgovine prodajam zaloge po znižanih cenah, akoravno so cene zavoljo pomanjkanja volne in bombaža poskotiile. Vam po lanskih cenah nudim in sicer: Paket Serija R 14–18 m kakor obče znano dobro uporabnih ostankov barhentov in flanelov za obleke in spodnje perilo 128 din. Reklamni paket serija K vsebina 18–22 m boljšega flanela, v najlepši sestavi paket 130 din. Nadalje specialni paket ORIGINAL Kosmos D v vsebino 15–18 m Ia. barhentov in prvovrstnih flanelov za izjemno ceno 150 din. Paket serija Z 3–3.20 m dobrega suknja, za moško obleko, damske kostume, damski ali moški plašč in sicer: Z-1 130, Z-2 160, Z-3 200, Z-4 250, Z-5 300 din. Vsak paket poštnine prost, pri dveh ali več paketih primeren popust. Neodgovarajoče zamenjam! Izrabite ugodno priliko in pišite takoj; navedene cene veljajo samo tako dolgo, dokler zaloge trajajo. — Pričakujem cenjena naročila in beležim s spoštovanjem Razpošiljalnica KOSMOS, Maribor, Razlagova 24/II. 1529

Kmetovalci, pozor! Staro železo, kovine, rabljene stroje, cunje, papir kupuje po zelo visokih cenah, kar se blagovolite prepričati, tvrdka Justin Gustinčič, Maribor, Ulica kneza Kocjaja in podružnica Tezno, vogal Ptajske in Tržaške ceste. 1927

Mlinske stroje

vseh vrst in umetne mlinske kamne dobite pri Prvem jugoslovenskem mlinstavskem podjetju

S. FORSTNERIČ, Maribor-Melje. 200

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje
nasproti pošte, prej Južnošta-
jerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

Blago za birmanske obleke

se kupi najugodneje v veliki
izbiri v manufaktturni in
konfekcijski vele-
trgovini

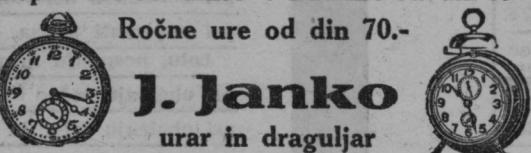
105

ANTON MACUN
Maribor, Gosposka ul.

BREZPLAČEN POUK V IGRANJU,
ZAHTEVAJTE BREZPLAČEN KATALOG!
MEINEL & HEROLD MARIBOR 106

Žepne ure od din 35-. Budilke od din 39-.
Ročne ure od din 70.-

J. Janko
urar in draguljar

Maribor, Jurčičeva ul. 8
Kupuje zlato po zvišani ceni!
Schaffhausen, Longines, Doxa, Omega itd.

TRTA

Cepljenke najodličnejših vrst ter ključi
in korenjaki Kober
5BB, Teleki 8B, Chasselas 41B. Prvovrstna
kakovost, sorta za-
jamčena.

Veletrsnica in drevesnica:
Prvi Jugoslavenski Ložnjaci
Daruvar. 1718

Lastni izdelki

velike rute s franžami, jopice za otroke in od-
raste, brez povišanja cen, Vam nudi najugodnejše
»LUNA«, Maribor, samo Glavni trg 24.

ZAVARUJE:

**POZAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS**

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe,
svojce in svoje imetje le pri naši zavarovalnici.

Denar naložite najbolje in najvarnejše pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica 23

registrovana zadruža z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog din 53,000.000.—.

Ulica 10. oktobra